

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

આર/ક્રિમિનલ એપ્લિકેશન નંબર ૨૦૩૩/૨૦૦૯

સાથે

આર/ક્રિમિનલ એપ્લિકેશન નંબર ૩૧/૨૦૧૦

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ જે. બી. પારડીવાલા

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ એ. સી. રાવ

=====

૧	શું સ્થાનિક સમાચારપત્રોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે?	હા.
૨	પત્રકારને સંદર્ભ કરવામાં આવશે કે નહીં?	હા.
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની ઉચિત નકલ જોવા માંગે છે?	ના.
૪	શું આ કેસમાં ભારતનું બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ આદેશના અર્થઘટને સંબંધિત કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે ?	ના.
	આ ચુકાદાને ગૌણ ન્યાયતંત્રમાં પ્રસારિત કરો.	

=====

કડવાભાઈ બેચરભાઈ સાવલિયા

વિરુદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય.

=====

ઉપસ્થિતિ :

અપીલકર્તા (ઓ) નંબર ૧ માટે શ્રી બી. એમ. મંગુકિયા (૪૩૭).

અપીલકર્તા (ઓ) નંબર ૧ માટે શ્રી હર્ષિત એસ. ટોલિયા (૨૭૦૮).

અપીલકર્તા (ઓ) નંબર ૧ માટે શ્રી પાર્થ એસ ટોલિયા (૫૬૧૭).

અપીલકર્તા (ઓ) નંબર ૧ માટે સુશ્રી બેલા એ પ્રજાપતિ (૧૯૪૬).

વિરોધી (ઓ)/પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧ માટે શ્રી કે. પી. રાવલ, અધિક
સરકારી વકીલ (૨).

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ જે. બી. પારડીવાલા

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ એ. સી. રાવ

તારીખ:૨૬/૦૩/૨૦૧૯

મૌખિક ચુકાદો

(**PER:** માનનીય ન્યાયમૂર્તિ જે. બી. પારડીવાલા)

૧. રાજકોટ ખાતેના એડિશનલ સેશન્સ જજ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા એક
જ ચુકાદા અને દોષિત ઠેરવવાના આદેશથી બંને શીર્ષકવાળી અપીલ ઊભી થાય
છે, જેની સુનાવણી સમાન રીતે કરવામાં આવી હતી અને આ સામાન્ય ચુકાદા

અને આદેશ દ્વારા તેનો નિકાલ કરવામાં આવી રહ્યો છે.

૨. ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૨૦૩૩/૨૦૦૯ દોષિત-આરોપીના કહેવા પર છે, જ્યારે ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૩૧/૨૦૧૦ સજા વધારવા માટે ગુજરાત રાજ્યના કહેવા પર છે.

૩. અમે એ હકીકતની નોંધ લઈએ છીએ કે શીર્ષકવાળી બંને અપીલ એક સંકલન બેન્ચ દ્વારા સુનાવણી માટે લેવામાં આવી હતી અને સામાન્ય ચુકાદા અને ૯/૧૦/૨૦૧૫ ના આદેશ દ્વારા તેનો નિકાલ કરવામાં આવ્યો હતો. સમન્વિત ખંડપીઠે, ચુકાદા અને દોષિત ઠેરવવાના આદેશ સામે આરોપી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલને ફગાવી દેતા અને આંશિક રીતે સજા વધારવા માટે રાજ્યની અપીલને મંજૂરી આપતી વખતે, નીચે મુજબ ચુકાદો આપ્યો હતો:

“ જ.૩ તદનુસાર, અમારો વિચારણીય અભિપ્રાય છે કે જો આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૭૬ હેઠળ સજાપાત્ર ગુના માટેની સજાને વધારીને ઓછામાં ઓછી સાત વર્ષની કેદ કરવામાં આવે અને તે મુજબ, સજા વધારવા માટે રાજ્ય દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવે તો ન્યાયના હિતને પૂર્ણ કરવામાં આવશે.

પ. ઉપરોક્ત ચર્ચાને ધ્યાનમાં રાખીને, સજા વધારવા માટે રાજ્ય દ્વારા દાખલ કરાયેલ ફોજદારી અપીલ નંબર ૩૧/૨૦૧૦ સફળ થાય છે અને સેશન્સ કેસ નંબર ૧૫૫/૨૦૦૭ માં રાજકોટ ખાતેના વિદ્વાન એડિશનલ સેશન્સ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલ વિવાદિત ચુકાદો અને આદેશને ઉપરોક્ત હદ સુધી સુધારવામાં આવ્યો છે અને એવું માનવામાં આવે છે કે આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૭૬ હેઠળ સજાપાત્ર ગુના માટે આરોપીએ ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલી સજાને બદલે ત્રણ વર્ષની સખત કેદની સજા ભોગવવી પડશે.તદનુસાર, જો આરોપી જામીન પર હોય, તો તેને આજથી ૧૦ અઠવાડિયાની અંદર સંબંધિત જેલ સત્તાધિકારી સમક્ષ આત્મસમર્પણ કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે.આરોપી જે સજા ભોગવી ચૂક્યો છે તેના માટે તેને રજા આપવામાં આવે.બાકીનો ચુકાદો અને હુકમ અપરિવર્તિત રહેશે.જામીન બોન્ડ, જો કોઈ હોય તો, રદ કરવામાં આવશે.દોષિત ઠેરવવા સામે આરોપી દ્વારા દાખલ કરાયેલ ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૨૦૩૩/૨૦૦૯, તે મુજબ બરતરફ કરવામાં આવે છે.આર એન્ડ પી, જો કોઈ હોય તો, ટ્રાયલ કોર્ટને તાત્કાલિક પરત કરવાની રજિસ્ટ્રી.”

જ. ઉપર ઉલ્લેખિત કોઓર્ડિનેટ બેન્ચ દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને આદેશથી અસંતુષ્ટ આરોપીએ સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ અનુક્રમે બે સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન

(ક્રિમિનલ) નંબર ૧૧૧૮-૧૧૧૯/૨૦૧૬ પસંદ કર્યા હતા.બે વિશેષ રજા અરજીઓ અનુક્રમે ક્રિમિનલ અપીલ્સ નંબર ૧૩૫૧-૧૩૫૨/૨૦૧૭ માં પરિણમી હતી.સુપ્રીમ કોર્ટે ૦૮/૦૮/૨૦૧૭ તારીખના આદેશ દ્વારા બંને ફોજદારી અપીલોનો નિકાલ કર્યો હતો, જેમાં આ રીતે ચુકાદો આપ્યો હતો:

“અપીલકર્તાના વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી એસ. કે. જૈન અને રાજ્યના વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી હેમંતિકા વાહીને સાંભળ્યા હતા.

ગુજરાત ઉચ્ચ ન્યાયાલય દ્વારા અમદાવાદ ખાતે ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૩૧/૨૦૧૦ માં ૯ ઓક્ટોબર, ૨૦૧૫ના રોજ પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને આદેશની કાનૂની ઔચિત્ય પર સવાલ ઉઠાવતી વિશેષ રજા કૉલ દ્વારા હાલની અપીલ, જેની સુનાવણી ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૨૦૩૩/૨૦૦૯ સાથે કરવામાં આવી હતી, જેમાં ઉચ્ચ ન્યાયાલયની ખંડપીઠે સજાને વધારીને સાત વર્ષ કરી છે, જોકે અપીલકર્તાને ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા આઈ. પી. સી., ૧૮૬૦ની કલમ ૩૭૬ હેઠળ દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો હતો અને ત્રણ વર્ષની જેલની સજા સંભળાવવામાં આવી હતી.અપીલકર્તાના વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી એસ. કે. જૈન દ્વારા રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે અપીલકર્તા દ્વારા અપીલ પસંદ કરવામાં આવી હોવા છતાં, ઉચ્ચ અદાલતે દોષિત ઠેરવવાની બાંહેધરી આપતી

રેકૉર્ડ પરની સામગ્રી પર ધ્યાન આપ્યું નથી, પરંતુ લઘુત્તમ સજાના પ્રિસ્ક્રિપ્શનને ધ્યાનમાં રાખીને સજાને વધારવા માટે તરત જ આગળ વધ્યું છે. બીજી તરફ રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રીમતી હેમંતિકા વાહીએ હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદાને ટેકો આપ્યો છે.

હાઈકોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદા, દોષિત ઠેરવવા અને સજાના આદેશની કાળજીપૂર્વક તપાસ કરવા પર, અમે નોંધ્યું છે કે રેકૉર્ડ પર લાવવામાં આવેલા મૌખિક અને દસ્તાવેજી પુરાવા અને આરોપી દ્વારા લેવામાં આવેલી અરજી અને અપીલ પર કાર્યવાહી કરવા માટે જરૂરી એવા તમામ પાસાઓ અંગે કોઈ વિશ્લેષણ કરવામાં આવ્યું નથી. ઉચ્ચ અદાલતે અપીલ અધિકારક્ષેત્રનો ઉપયોગ કરતી વખતે દલીલોને ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ, કારણ કે ટ્રાયલ કોર્ટના ચુકાદાની ન્યાયતા અને સ્વીકાર્યતાની તપાસ કરવી જરૂરી છે. ઉપરોક્ત તપાસ અને વિશ્લેષણ ગેરહાજર હોવાથી, અમે હાઈકોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાને રદ કરવા અને આ બાબતને નવા ચુકાદા માટે તેને મોકલવા માટે મજબૂર છીએ. આ ઘટના લાંબા સમય પહેલાની હોવાથી, અમે હાઈકોર્ટને વિનંતી કરીએ છીએ કે ફોજદારી અપીલોનો નિર્ણય શક્ય તેટલી ઝડપથી, પ્રાધાન્યમાં આજથી છ મહિનાની અંદર કરવામાં આવે.

ફોજદારી અપીલોનો તે મુજબ નિકાલ કરવામાં આવે છે.”

૫. આવા સંજોગોમાં, ઉપર ઉલ્લેખિત, બંને અપીલ નવી સુનાવણી માટે અમારી સમક્ષ મૂકવામાં આવી છે.

૬. અમે પહેલા આરોપી દ્વારા દાખલ કરાયેલ ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૨૦૩૩/૨૦૦૯ લેવાની દરખાસ્ત કરીએ છીએ.

૭. આ અપીલ બળાત્કારના ગુનાના દોષિત-આરોપીના કહેવા પર છે અને સેશન્સ કેસ નંબર ૧૫૫/૨૦૦૭ માં વધારાના સેશન્સ જજ, રાજકોટ દ્વારા તારીખ ૩૦/૦૯/૨૦૦૯ ના ચુકાદા અને દોષિત ઠેરવવાના આદેશ અને સજા સામે નિર્દેશિત છે. ટ્રાયલ કોર્ટે અહીં આરોપી-અપીલકર્તાને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૭૬ હેઠળ સજાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠેરવ્યો હતો અને તેને ૫૦૦૦૦ રૂપિયાના દંડ સાથે ત્રણ વર્ષની સખત કેદની સજા ફટકારી હતી અને દંડની ચુકવણીમાં નિષ્ફળ રહેવા પર વધુ એક વર્ષની સરળ કેદની સજા ફટકારી હતી. ટ્રાયલ કોર્ટે આરોપી-અપીલકર્તાને આઈ. પી. સી. ની કલમ ૫૦૬ (૨) હેઠળ સજાપાત્ર ગુના માટે પણ દોષિત ઠેરવ્યો હતો અને તેને ૧૦૦૦૦ રૂપિયાના દંડ સાથે બે વર્ષની સખત કેદની સજા સંભળાવી હતી, અને દંડની ચુકવણીમાં નિષ્ફળતા, ત્રણ મહિનાના સમયગાળા માટે વધુ સરળ કેદની સજા

ભોગવવી.ટ્રાયલ કોર્ટે સીઆરપીસીની કલમ ૩૫૭ની જોગવાઈઓ હેઠળ વળતર આપવાનો આદેશ પણ પસાર કર્યો હતો. બળાત્કારના કથિત ગુનાને કારણે જન્મેલા બાળકના કલ્યાણ માટે ૫૫૦૦૦ રૂપિયાની રકમ આપવામાં આવી હતી.ટ્રાયલ કોર્ટે નિર્દેશ આપ્યો હતો કે ૫૫૦૦૦ રૂપિયાની રકમ કોઈપણ રાષ્ટ્રીયકૃત બેંકમાં ફિક્સ્ડ ડિપોઝિટના રૂપમાં શરૂઆતમાં દસ વર્ષના સમયગાળા માટે રોકાણ કરવામાં આવશે અને ત્યારબાદ, જ્યાં સુધી છોકરી એટલે કે ખુશી પુખ્ત વય પ્રાપ્ત ન કરે ત્યાં સુધી તેનું સમયાંતરે નવીકરણ કરવામાં આવશે.એટલે કે, ૧૮ વર્ષ.

૮. ફરિયાદી પક્ષના કેસનો સારાંશ નીચે મુજબ આપી શકાય:

૮.૧ આરોપ, ૧૫ પ્રદર્શિત કરે છે, જે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા ૦૧/૦૬/૨૦૦૮ તારીખના આદેશ દ્વારા ઘડવામાં આવ્યો છે, જે નીચે મુજબ વાંચે છે:

“હું, એ. સી. જોશી, પીઠાસીન અધિકારી અને અધિક સત્ર ન્યાયાધીશ, ત્રીજી ફાસ્ટ ટ્રેક કોર્ટ, રાજકોટ, આથી ઉપરોક્ત આરોપી સામે નીચેનો આરોપ ઘડું છું.

ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૭માં લગભગ ૧૨ વાગ્યે:૩૦ બપોરે, જ્યારે અહીં

ફરિયાદી (પીડિત) શિવરાજપુર નિવાસી વલ્લભભાઈ રડાડિયા તેના ઘરે એકલા હતા, ત્યારે આરોપીએ તેનો ફાયદો ઉઠાવ્યો, આરોપીએ ફરિયાદીને પકડી લીધી અને બળજબરીથી તેને ઓરડામાં લઈ ગઈ અને બળજબરીથી તેને ખાટલા પર સૂવડાવી.ત્યારબાદ આરોપીએ બળજબરીથી તેના કપડાં ઉતારી લીધા અને તેના પર બળાત્કાર ગુજાર્યો હતો.આરોપીએ ફરિયાદીને ધમકી આપી હતી કે "જો તે કોઈને કંઈપણ જણાવશે, તો તે તેને અને તેના એકમાત્ર ભાઈને મારી નાખશે".ત્યારબાદ, ત્રણથી ચાર પ્રસંગોએ આરોપીએ ફરિયાદી પર સમાન પ્રકારની ધમકીઓ આપીને બળાત્કાર ગુજાર્યો હતો અને આઈપીસીની કલમ ૩૭૬ અને ૫૦૬ (૨) હેઠળ સજાપાત્ર ગુનો કર્યો હતો.

આમ, ઉપરોક્ત તારીખ, સમય અને સ્થળ પર આરોપીએ આઈપીસીની કલમ ૩૭૬ અને ૫૦૬ (૨) હેઠળ સજાપાત્ર ગુનો કર્યો હતો.

આથી, ઉપરોક્ત ગુનાઓ માટે આ અદાલત દ્વારા આરોપી સામે યોગ્ય કાર્યવાહી હાથ ધરવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો છે.

આજે ખુલ્લી અદાલતમાં આરોપ વાંચ્યા અને જાહેર કર્યા પછી, કોર્ટની

સીલ તેના પર મૂકવામાં આવી રહી છે અને મેં તેના પર હસ્તાક્ષર કર્યા છે.”

૮.૨ જસદાન પોલીસ સ્ટેશનમાં પીડિતા દ્વારા નોંધાયેલો ૦૨/૦૮/૨૦૦૭ તારીખનો પ્રથમ માહિતી અહેવાલ નીચે મુજબ છે:

“મારું નામ હેતલબેન છે, પુત્ર વલ્લભભાઈ ગોરધનભાઈ રાદડિયા, જાતિ દ્વારા-પટેલ, લગભગ ૧૯ વર્ષની ઉંમર, વ્યવસાય-ઘરગથ્થુ અને કૃષિ, શિવરાજપુર, તાલુકા-જસદાન, જિલ્લા-રાજકોટનો રહેવાસી.

હું મારી ફરિયાદ કરું છું કે હું ઉપરોક્ત સરનામે મારા પિતા અને માતા સાથે રહું છું અને ઘર અને ખેતીનું કામ કરું છું.મને એક બહેન અને એક ભાઈ છે.મોટા ભાઈ અરવિંદ છે.હું અરવિંદ કરતાં નાની છું અને મારી નાની બહેન વિલાસબેન છે.મેં આઠમા ધોરણ સુધી અભ્યાસ કર્યો છે.મેં ત્રણ-ચાર વર્ષથી અભ્યાસ છોડી દીધો હતો અને હું મારા માતા-પિતાને કૃષિના ક્ષેત્રમાં મદદ કરી રહ્યો છું.અમે રાદડિયા છીએ.અમે છેલ્લા ત્રણ વર્ષથી શિવરાજપુર ખાતેના અમારા નવા ઘરમાં શિફ્ટ થયા છીએ.

જ્યારે અમારા નવા ઘરનું બાંધકામ ચાલી રહ્યું હતું, ત્યારે અમારા

ગામના રહેવાસી કડવાભાઈ બેચરભાઈ સાવલિયા મારા પિતા સાથે બેસવા આવ્યા હતા.તેઓ બંને મિત્રો હતા, જેના કારણે હું તેમના સંપર્કમાં આવ્યો હતો.જ્યારે અમારા નવા ઘરનું બાંધકામ પૂર્ણ થયું ત્યારે અમે ત્યાં જ શિફ્ટ થઈ ગયા હતા.તે સમયે પણ, કડવાભાઈ, જેમને હું કાકા (કાકા) તરીકે સંબોધતો હતો, વારંવાર અમારા ઘરે આવતા હતા.

ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૭ માં કોઈક સમયે, બપોરે લગભગ ૧૨-૩૦ વાગ્યે, આ કડવાભાઈ મારા ઘરમાં પ્રવેશ્યા.મને ચોક્કસ દિવસ ખબર નથી.તે સમયે હું ઘરમાં એકલી હતી.એટલે મેં તેને કહ્યું કે ઘરમાં કોઈ નથી.તેમ છતાં, તે ઘરમાં પ્રવેશ્યો અને મને પકડી લીધો અને બળજબરીથી મને તે રૂમમાં લઈ ગયો જ્યાં મને બળજબરીથી ખાટલા પર સૂવડાવવામાં આવી હતી.ત્યારબાદ તેણે મારા કપડાં ઉતારી લીધા અને બળજબરીથી જાતીય સંબંધ બાંધ્યો.જેમ જેમ મને મારા ખાનગી ભાગમાં ભારે પીડા અને સોજો અનુભવાયો, મેં બૂમો પાડવાનું શરૂ કર્યું અને તેને મને છોડી દેવા કહ્યું.જો કે, તેણે મને હલવા અને શાંત ન રહેવા કહ્યું, નહીં તો તે મને મારી નાખશે.જ્યારે હું ડરી રહ્યો હતો ત્યારે હું ચૂપ રહ્યો હતો.આ કૃત્ય પૂરું થયા પછી, હું રડી રહ્યો હતો, જેના પર તેણે મને કહ્યું કે આ ઘટના વિશે કોઈને પણ ખુલાસો ન કરો અને જો તે કોઈને પણ આ વાત જણાવશે, તો તે તેના એકમાત્ર ભાઈને મારી નાખશે.તેણે મને કહ્યું હતું

કે કોઈ તેને બુક્કસાન પહોંચાડી શકશે નહીં.જેથી હું ડરી ગયો હતો.ત્યારબાદ તે ત્યાંથી ચાલ્યો ગયો હતો.ત્યારબાદ, મેં મારા લોહીથી રંગાયેલા કપડાં ધોયા.મેં મારો ખાનગી ભાગ પણ ધોયો.મને ભારે પીડા થતી હતી, પરંતુ મેં મૌન જાળવી રાખ્યું કારણ કે કડવાભાઈએ મને ધમકી આપી હતી.જ્યારે મારી માતા અને પરિવારના અન્ય સભ્યો સાંજે ઘરે પરત ફર્યા ત્યારે મેં તેમને કશું કહ્યું નહીં.

લગભગ દસથી પંદર દિવસ પછી, જ્યારે હું ઘરમાં એકલો હતો ત્યારે તે કડવાભાઈ ફરી એકવાર મારા ઘરે આવ્યા અને મને પૂછ્યું, "શું તમે કોઈને કંઈ કહ્યું છે?, જેના પર, મેં તેમને કહ્યું કે "ના મેં કોઈને કશું કહ્યું નથી".તે સમયે પણ તેણે મને કહ્યું હતું કે જો હું કંઈક કહીશ તો તે મારા ભાઈને મારી નાખશે અને પછી ચાલ્યો જશે.એક મહિનાના સમયગાળા પછી, તે મને ફરીથી મળ્યો અને મને ધમકી આપી.તે સમયે મેં તેમને કહ્યું હતું કે હું મારો પીરિયડ્સ ચૂકી ગયો છું.તેમ છતાં, તેણે મને કોઈ પણ ડૉક્ટર પાસે ન જવા કહ્યું અને મને એમ પણ કહ્યું કે તેની પાસે તેના પર નજર છે અને જો કોઈ શંકા હશે કે મેં કોઈને કંઈપણ જાહેર કર્યું છે, તો તે મારા ભાઈને મારી નાખશે.આવી ધમકી આપ્યા બાદ તે ત્યાંથી ચાલ્યો ગયો.એ જ રીતે, આ કડવાભાઈ અવારનવાર મારા ઘરે આવતા અને મને ધમકી આપતા અને તે દરમિયાન પણ ત્રણ-ચાર વખત મારા

પર બળાત્કાર ગુજાર્યો હતો.હું ડરી ગયો હોવાથી મેં કોઈને કશું કહ્યું નહીં.જ્યારે હું પાંચ મહિનાની ગર્ભવતી હતી, એક દિવસ, કહેવાતા કડવાભાઈ મારી પાસે આવ્યા અને મને કહ્યું કે જો તેમના પિતા અને માતાને સગર્ભાવસ્થા વિશે ખબર પડે તો તેઓ તેમનું નામ જાહેર ન કરે.તેણે મને કહ્યું કે જો હું તેનું નામ આપીશ તો તે મને અને મારા ભાઈને મારી નાખશે.ત્યારબાદ, દરરોજ સાંજના સમયે, તેઓ મારા પિતા સાથે બેસવા માટે અમારા ઘરે આવતા હતા.

તેથી, મેં મૌન જાળવી રાખ્યું કારણ કે મને ડર હતો કે કોઈ મારા પર વિશ્વાસ કરશે નહીં અને કહેવાતા કડવાભાઈ મારા ભાઈને મારી નાખશે.

આજથી ત્રણ દિવસ પહેલાં, જ્યારે મારી માતાના મનમાં શંકા હતી કે હું ગર્ભવતી છું, ત્યારે મારી માતા લીલાબેન અને એક રંજનબેન મને કૈલાશ નગર, જસદાન સ્થિત ડૉ. ભારતીબેનની દવાખાને લઈ ગયા.ડૉ. ભારતીબેને મને સોનોગ્રાફી માટે કાતેશિયાની દવાખાને મોકલી હતી જ્યાં તેણે મારી ગર્ભાવસ્થાની પુષ્ટિ કરી હતી.ડૉ. ભારતીબેને પણ મારી ગર્ભાવસ્થાની પુષ્ટિ કરી હતી.ત્યારબાદ અમે શિવરાજપુરમાં ઘરે પરત ફર્યા અને મારી માતા અને ભાબી દ્વારા પૂછવામાં આવતા મેં તેમને સાચી હકીકત જણાવી કે ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૭માં જ્યારે હું ઘરે એકલો હતો, ત્યારે

કડવાભાઈએ મારા પર બળાત્કાર ગુજાર્યો હતો અને મને ધમકી આપી હતી કે જો હું કોઈને કંઈપણ જણાવું તો તે મારા ભાઈને મારી નાખશે.એટલે મેં કશું કહ્યું નહીં.ત્યારબાદ, મારા પિતાએ મધુભાઈ ચગનભાઈ અને ભરતભાઈ દર્શનભાઈને આ વાતની જાણ કરી અને તેમને કડવાભાઈના ઘરે મોકલી દીધા, પરંતુ તેઓએ કંઈ જવાબ આપ્યો નહીં.તેથી, અમે બધાએ પોલીસ સ્ટેશનમાં જઈને ફરિયાદ નોંધાવવાનું નક્કી કર્યું તેથી, હું અહીં ફરિયાદ નોંધાવવા આવ્યો છું.

તેથી, કહેવાતા કડવાભાઈએ ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૭માં પહેલીવાર મારા પર બળાત્કાર ગુજાર્યો હતો અને મને મારા ભાઈને મારી નાખવાની ધમકી આપી હતી.ત્યારબાદ પણ ત્રણ-ચાર વખત તેણે મારા પર બળજબરીથી બળાત્કાર ગુજાર્યો અને મને ગર્ભ ધારણ કરાવ્યો.તેથી, કથિત ગુના માટે તેની સામે કાનૂની કાર્યવાહી કરવાની મારી ફરિયાદ છે.

મારા દ્વારા વર્ણવવામાં આવેલી મારી ફરિયાદની હકીકતો સાચી અને સાચી છે અને મેં તેને વાંચ્યા અને સમજ્યા પછી નીચે સહી કરી છે.”

૮.૩ ટ્રાયલ દરમિયાન ફરિયાદી પક્ષનો જે કેસ સામે આવ્યો છે તે એ છે કે પીડિતા (ફરિયાદી) વલ્લભભાઈ ગોરધનભાઈ રાદડિયાની પુત્રી છે.ફરિયાદી

રાજકોટ જિલ્લાના જસદણ તાલુકામાં આવેલા શિવરાજપુર ગામનો રહેવાસી છે.ફરિયાદીને અરવિંદ નામનો એક ભાઈ અને વિલાસ નામની એક બહેન છે.ફરિયાદીએ આઠમા ધોરણ સુધી અભ્યાસ કર્યો હતો.તેણીએ ઘટનાની તારીખથી ત્રણથી ચાર વર્ષ પહેલાં અભ્યાસ છોડી દીધો હતો.ફરિયાદી તેના માતાપિતાને કૃષિ પ્રવૃત્તિઓમાં મદદ કરે છે.ફરિયાદીના પિતાએ નવું ઘર બનાવ્યું અને ત્યારબાદ પરિવાર પટેલ નગરમાં આવેલા નવા મકાનમાં રહેવા લાગ્યો.જ્યારે નવા મકાનનું બાંધકામ ચાલી રહ્યું હતું, ત્યારે આરોપી જે તે જ ગામનો રહેવાસી પણ હોય છે, તે વારંવાર બાંધકામ સ્થળની મુલાકાત લેતો હતો અને ફરિયાદીના પિતા સાથે બેસતો હતો.ફરિયાદીના પિતા અને આરોપી મિત્રો છે.આરોપી ફરિયાદીના પિતાનો મિત્ર હોવાથી, તે આરોપીના સંપર્કમાં આવી અને એકબીજાને જાણવાનું શરૂ કર્યું.આરોપી વારંવાર ફરિયાદીના ઘરે આવતો હતો.ફેબ્રુઆરી, ૨૦૦૭ માં કોઈક સમયે, બપોરે લગભગ ૧૨-૩૦ વાગ્યે, આરોપી ફરિયાદીના ઘરે ગયો હોવાનો આરોપ છે જ્યારે તે ઘરમાં એકલી હતી.ફરિયાદી પક્ષનો કેસ છે કે ઘરમાં પ્રવેશ્યા પછી આરોપીએ ફરિયાદીને પકડી લીધી અને તેના પર બળાટકાર ગુજાર્યો.આરોપીએ ફરિયાદીને ધમકી આપી હતી કે જો તેણી આ ઘટના વિશે અન્ય કોઈ વ્યક્તિને જણાવશે તો તેના ગંભીર પરિણામો આવશે.આરોપી દ્વારા ફરિયાદીને આપવામાં આવેલી આવી કથિત ધમકીઓને કારણે, તેણીએ જાતીય હુમલો અંગે સંપૂર્ણ મૌન જાળવી રાખ્યું હતું.પ્રથમ ઘટનાની તારીખથી લગભગ ૧૦ થી ૧૫ દિવસ પછી, આરોપીએ ફરી

એકવાર બપોરના સમયે ફરિયાદીના ઘરે મુલાકાત લીધી હોવાનો આરોપ છે જ્યારે તે ઘરમાં એકલી હતી.તે ફરિયાદી પક્ષનો કેસ છે કે આરોપીએ ફરિયાદીને ધમકી આપી હતી કે જો તેણી આ ઘટના વિશે કંઈપણ જાહેર કરશે તો તે તેના ભાઈને મારી નાખશે.તે ફરિયાદી પક્ષનો કેસ છે કે આરોપી દ્વારા કરવામાં આવેલા બળાત્કારના કૃત્યે ફરિયાદીને ગર્ભિત કરી દીધો.આરોપ છે કે આરોપીએ ફરિયાદીને કોઈ પણ ડૉક્ટર પાસે ન જવા કહ્યું હતું કારણ કે તે બધું સંભાળી લેશે.તે ફરિયાદી પક્ષનો પણ કેસ છે કે, ત્યારબાદ, ત્રણથી ચાર પ્રસંગોએ, આરોપીએ ફરિયાદીને તેની ઈચ્છા વિરુદ્ધ ખૂબ જ હેરાન કર્યો હતો.જ્યારે ગર્ભાવસ્થાના આઠ મહિના ચાલી રહ્યા હતા, ત્યારે ફરિયાદીની નાની બહેને તેની સાથે પૂછપરછ કરી કે શું તેની સાથે કંઈક ખોટું થયું છે કે કેમ.ત્યારબાદ ફરિયાદીને તેની માતા લીલાબેન અને અન્ય એક મહિલા રંજનબેન દ્વારા કૈલાશ નગર સ્થિત ડૉ. ભારતીબેનની દવાખાનામાં લઈ જવામાં આવી હતી.ફરિયાદીને સોનોગ્રાફી માટે રેડિયોલોજિસ્ટ પાસે મોકલવામાં આવ્યો હતો અને સોનોગ્રાફીએ જાહેર કર્યું હતું કે ફરિયાદી ગર્ભવતી હતી.ઘરે, ફરિયાદીને તે કેવી રીતે ગર્ભવતી થઈ તે અંગે દરેકનો સામનો કરવો પડ્યો હતો.તે સમયે, તેણીએ ખુલાસો કર્યો કે તે આરોપી હતો જેણે તેના પર બળાત્કાર ગુજાર્યો હતો જ્યારે તે ઘરે એકલી હતી.ફરિયાદીએ તેના પરિવારના સભ્યોને જાણ કરી હતી કે આરોપીએ તેને ગંભીર પરિણામોની ધમકી આપી હતી અને તેના ભાઈને મારી નાખવાની ધમકી પણ આપી હતી.

૮.૪ પ્રથમ માહિતી અહેવાલ નોંધાતા તપાસ શરૂ કરવામાં આવી હતી.ફરિયાદીની તબીબી તપાસ કરવામાં આવી હતી.ડૉ. મહિમા જૈન, સહાયક પ્રોફેસર, સ્ત્રીરોગવિજ્ઞાન વિભાગ, સિવિલ હોસ્પિટલ, રાજકોટએ ફરિયાદીની તપાસ કરી અને તબીબી પ્રમાણપત્ર બહાર પાડ્યું, જે જરૂર તારીખનું ૦૩/૦૮/૨૦૦૭ દર્શાવે છે.તબીબી પ્રમાણપત્ર, આંક જરૂર, આ રીતે વાંચે છે:

“આ પ્રમાણિત કરવા માટે છે કે, મેં, નીચે સહી કરીને, મહિલા પોલીસ કોન્સ્ટેબલ પૂર્વીબેન એમ ગઢવી, બકલ નંબર ૭૯૨, જસદાન પોલીસ સ્ટેશન દ્વારા લાવવામાં આવેલા દર્દી હેતલ વદ્ધભભાઈની તપાસ કરી છે.નીચેના તારણો કરી શકાય છે:—

તપાસમાંથી, તેણી લગભગ ૮ મહિનાની ગર્ભવતી હોવાનું જાણવા મળ્યું છે.રાજકોટની સિવિલ હોસ્પિટલ ખાતે રેડિયોલોજી વિભાગ ખાતે અલ્ટ્રાસોનોગ્રાફી પણ વ્યવહારુ ગર્ભ સાથે ૩૨ અઠવાડિયાની સગર્ભાવસ્થા સૂચવે છે.જાતીય સંભોગની શક્યતાને નકારી શકાય નહીં.તેણીને એન્ટેરેટલ ઓ. પી. ડી. માં સારવાર અને ફોલો અપ કરવાની સલાહ આપવામાં આવે છે ”.

૮.૫ તપાસ અધિકારીએ તપાસ દરમિયાન વિવિધ સાક્ષીઓના નિવેદનો નોંધ્યા હતા, જેમાં એક એવા વ્યક્તિ, જે તે સમયે શિવરાજપુર ગામના તલાટી કમ મંત્રી તરીકે ફરજ બજાવતા હતા, તેમના નિવેદનનો પણ સમાવેશ થાય છે.ઉપલબ્ધ દસ્તાવેજો પરથી જાણવા મળ્યું છે કે ફરિયાદીની જન્મ તારીખ ૨૭/૦૬/૧૯૮૮ છે.કથિત અપરાધના સમયે, તે લગભગ ૧૮ વર્ષ અને ૬ મહિનાની હતી તેથી તે સગીર હતી.તપાસના અંતે પોલીસે જ્યુડિશિયલ મેજિસ્ટ્રેટ, ફર્સ્ટ ક્લાસ, જસદાનની કોર્ટમાં આરોપપત્ર દાખલ કર્યું હતું.આ કેસ સેશન્સ કોર્ટ દ્વારા સંપૂર્ણપણે સુનાવણીપાત્ર હોવાથી, તે જ સી. આર. પી. સી. ની કલમ ૨૦૯ ની જોગવાઈઓ હેઠળ સેશન્સ કોર્ટને પ્રતિબદ્ધ કરવામાં આવ્યો હતો, અને પ્રતિબદ્ધ થવા પર, તે સેશન્સ કેસ નંબર ૧૫૫/૨૦૦૭ તરીકે નોંધવામાં આવ્યો હતો.

૮.૬ ફરિયાદી પક્ષે નીચેના સાક્ષીઓની તપાસ કરી:

ક્ર. નં.	સાક્ષીઓની વિગતો	આંક કરો
૧	પીડિતાની જુબાની	આંક ૨૩
૨	વલ્લભભાઈ ગોરધનભાઈ (પીડિતાના પિતા)	આંક ૨૭
૩	નાતુભાઈ રાઘવભાઈ અસોદરિયા (પંચ સાક્ષી)	આંક ૨૮
૪	મુકેશભાઈ બટુકભાઈ	આંક ૩૧

૫	બાવકુભાઈ કરશનભાઈ	આંક ૩૪
૬	ભૂપતભાઈ નિદાભાઈ	આંક ૩૬
૭	ડૉ. મહિમા હરિશ્ચંદ્ર જૈન	આંક ૩૭
૮	બિપિનચંદ્ર ભાનુશંકર રાવલ	આંક ૪૪
૯	ડૉ. હરિદાસ નરભેરમ દેશાની	આંક ૪૮
૧૦	મનસુખભાઈ જેઠાભાઈ છનિયારા	આંક ૫૩
૧૧	વાજસુરભાઈ નારણભાઈ	આંક ૫૬
૧૨	રાણાભાઈ દેવશુભાઈ ઉલ્વા	આંક ૫૯

૮.૭ ફરિયાદી પક્ષે દસ્તાવેજ પુરાવાના નીચેના ટુકડાઓનું પણ નેતૃત્વ કર્યું હતું:

શ્રી નં.	દસ્તાવેજ પુરાવાઓની વિગતો	આંક કરો
૧	મૂળ ફરિયાદ	આંક ૨૪
૨	વાડના દ્રશ્યનો પંચનામા	આંક ૨૯
૩	પંચનામા	આંક ૩૨
૪	અતક પંચનામા	આંક ૩૫
૫	તબીબી પ્રમાણપત્ર	આંક ૪૨

૬	ફોરવર્ડિંગ લેટર/તપાસનો આદેશ	આંક ૫૮
૭	વિશેરા વિશ્લેષણના સંદર્ભમાં	આંક ૬૦
૮	મુદ્દામલની રસીદ એફ. એસ. એલ./સીલના નમૂનાને મોકલવામાં આવી	આંક ૬૧
૯	એફએસએલનો પત્ર	આંક ૬૨/૬૩૬૫
૧૦	એફએસએલનો જૈવિક અહેવાલ	આંક ૬૪
૧૧	સેરોલોજીકલ રિપોર્ટ	આંક ૬૬

૮.૮ એવું લાગે છે કે ૬/૧૦/૨૦૦૭ ના રોજ ફરિયાદીએ ખુશી નામની દીકરીને જન્મ આપ્યો હતો.

૯. આરોપી-અપીલકર્તા વતી રજૂઆતો:

૯.૧ આરોપી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી મંગુકિયાએ ભારપૂર્વક રજૂઆત કરી હતી કે ટ્રાયલ કોર્ટે આરોપીઓને બનાત્કારના ગુના માટે દોષી ઠેરવવામાં ગંભીર ભૂલ કરી છે. શ્રી મંગુકિયાની મુખ્ય દલીલ એ છે કે ફરિયાદીના મૌખિક પુરાવાને ધ્યાનમાં રાખીને, એવું કહી શકાય કે ફરિયાદી સંમતિ આપનાર પક્ષ હતો. શ્રી મંગુકિયાએ રજૂ કર્યું કે નિર્વિવાદપણે, ફરિયાદીએ ૬/૧૦/૨૦૦૭ ના

રોજ સ્ત્રી બાળકની કલ્પના કરી અને તેને જન્મ આપ્યો.તે રજૂ કરે છે કે તપાસ દરમિયાન, બાળકની પિતૃત્વની ખાતરી કરવા માટે કોઈ ડીએનએ પરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું ન હતું.શ્રી મંગુકિયા રજૂ કરે છે કે જો ફરિયાદી દ્વારા રજૂ કરાયેલ સમગ્ર કેસ સાચો માનવામાં આવે અથવા સ્વીકારવામાં આવે, અથવા બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, જો એવું માનવામાં આવે કે આરોપી ખુશીનો જૈવિક પિતા છે, તો પણ કેસ સંમતિનો છે.ફરિયાદી, વિવાદાસ્પદ રીતે, સંબંધિત સમયે, ૧૮ વર્ષથી વધુ ઉંમરની હતી, અને શ્રી મંગુકિયાના જણાવ્યા અનુસાર, તે સંમતિ આપવા માટે સક્ષમ હતી.શ્રી મંગુકિયાએ રજૂઆત કરી હતી કે આરોપી પરિણીત પુરુષ છે અને બે બાળકોનો પિતા છે.ફરિયાદીના પરિવારના સભ્યો સાથે આરોપીના ખૂબ સારા સંબંધો હતા.આવા સંજોગોમાં, શ્રી મંગુકિયાના જણાવ્યા અનુસાર, ફરિયાદી કદાચ આરોપીના સંપર્કમાં આવ્યો હશે અને ફરિયાદીના ઘરે આરોપીની વારંવાર મુલાકાત એકબીજા માટે આત્મીયતા તરફ દોરી ગઈ હશે.ઉપર ઉલ્લેખિત આવા સંજોગોમાં, શ્રી મંગુકિયા પ્રાર્થના કરે છે કે આ અપીલમાં યોગ્યતા હોવાથી, તેને મંજૂરી આપવામાં આવે અને દોષિત ઠેરવવાના ચુકાદા અને આદેશને રદ કરવામાં આવે અને રદ કરવામાં આવે.

૧૦. રાજ્ય વતી રજૂઆતો:

૧૦.૧ રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન એપીપી શ્રી કે. પી. રાવલને શ્રી

મંગુકિયાની રજૂઆત અંગે પ્રારંભિક વાંધો છે કે ફરિયાદી સંમતિ આપનાર પક્ષ હતો.શ્રી રાવલ રજૂ કરશે કે આ અદાલત સમક્ષ આ પ્રકારનો બચાવ પ્રથમ વખત હાથ ધરવામાં આવી રહ્યો છે.શ્રી રાવલે ધ્યાન દોર્યું હતું કે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલા તેમના ૩૧૩ નિવેદનમાં પણ આરોપી દ્વારા આ પ્રકારનો બચાવ કરવામાં આવ્યો ન હતો.શ્રી રાવલ રજૂ કરશે કે ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ અને ૩૧૩ નિવેદનમાં પણ સંમતિનો કોઈ ચોક્કસ બચાવ કરવામાં ન આવે તો, હવે આરોપી સંમતિની અરજી કરવા માટે તૈયાર નથી.શ્રી રાવલના જણાવ્યા અનુસાર, આરોપીનો કેસ ખૂબ જ ચોક્કસ છે.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે આરોપીનો કેસ એ છે કે આરોપો ખોટા અને રાજકીય પ્રેરિત છે.આરોપીનો કેસ સંમતિનો નથી.આવા સંજોગોમાં, વિદ્વાન એપીપી રજૂ કરશે કે આ અદાલત દ્વારા ધ્યાનમાં લેવાની જરૂર છે તે એકમાત્ર પાસું એ છે કે આરોપી દ્વારા રજૂ કરાયેલ ખોટી સૂચિતાર્થનો બચાવ સ્વીકાર્ય છે કે નહીં.શ્રી રાવલે તેમના પ્રારંભિક વાંધાના સમર્થનમાં ગંગા સિંહ વિરુદ્ધ મધ્ય પ્રદેશ રાજ્ય, એ. આઈ. આર. ૨૦૧૩ એસ. સી. ૩૦૦૮ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણય પર મજબૂત આધાર રાખ્યો છે.સુપ્રીમ કોર્ટે પેરા-૧૪માં આ રીતે નિરીક્ષણ કર્યું હતું:

“૧૪. અમે આગળ શોધી કાઢીએ છીએ કે અપીલકર્તાએ ક્રિમિનલ પ્રોસિજર કોડની કલમ ૩૧૩ હેઠળ તેના નિવેદનમાં બચાવ કર્યો નથી કે જાતીય સંભોગ પીડબ્લ્યુની સંમતિથી થયો હતો -પ. તેના બદલે, તેણે

પીડબ્લ્યુ-૫ સાથે કોઈ જાતીય સંબંધ હોવાનો ઇનકાર કર્યો છે અને એવું વલણ અપનાવ્યું છે કે તેની અને પીડબ્લ્યુના પતિ વચ્ચેના ઝઘડાને કારણે તેને ખોટી રીતે ફસાવવામાં આવ્યો છે -૫. તેમ છતાં, ટ્રાયલ કોર્ટે ચુકાદો આપ્યો હતો કે અપીલકર્તા અને પીડબ્લ્યુ-૫ વચ્ચે જાતીય સંભોગનો પુરાવો છે, પરંતુ જાતીય સંભોગ પીડબ્લ્યુ-ની સંમતિ સાથે હતો.૫. અમારો માનવામાં આવતો અભિપ્રાય છે કે અપીલકર્તાએ પી. ડબલ્યુ.-૫ની સંમતિનો કોઈ બચાવ કર્યો ન હોવાથી, ટ્રાયલ કોર્ટ એ તારણ નોંધવામાં સાચી ન હતી કે અપીલકર્તા દ્વારા કરવામાં આવેલા જાતીય સંભોગ માટે પી. ડબલ્યુ.-૫ની સંમતિ હતી અને તેના બદલે અપીલકર્તાના બચાવને ધ્યાનમાં લેવો જોઈએ કે તેને અને પી. ડબલ્યુ.-૫ના પતિ વચ્ચેના ઝઘડાને કારણે તેને ખોટી રીતે ફસાવવામાં આવ્યો હતો.૫. જો કે, અમે અપીલકર્તાના આ બચાવ પર વિચાર કર્યો છે પરંતુ જાણવા મળ્યું છે કે પી ડબલ્યુ-૨ ને સૂચન કરવા સિવાય, અપીલકર્તાએ આ બચાવના સમર્થનમાં કોઈ પુરાવા રજૂ કર્યા નથી.પી. ડબલ્યુ-૨ એ સૂચનને નકારી કાઢ્યું હોવાથી, અમે અપીલકર્તાના બચાવને સ્વીકારી શકતા નથી કે તેને અપીલકર્તા અને પી. ડબલ્યુ. ના પતિ વચ્ચેના ઝઘડાને કારણે ખોટી રીતે ફસાવવામાં આવ્યો હતો -૫.”

૧૦.૨ શ્રી રાવલે રજૂઆત કરી હતી કે બળાટકારનો ભોગ બનનાર સાથી

નથી.બળાત્કાર પીડિતાના પુરાવાની પ્રશંસા ઘાયલ સાક્ષીના અન્ય પુરાવાઓની જેમ થવી જોઈએ.શ્રી રાવલના જણાવ્યા અનુસાર, પીડિતાના પુરાવામાં એવું કંઈ નથી, જેના આધારે એવું કહી શકાય કે તે સંમતિ આપનાર પક્ષ હતી.શ્રી રાવલના જણાવ્યા અનુસાર તેમનો કેસ સાદો અને સરળ છે.આરોપીઓએ આપેલી કથિત ધમકીઓને કારણે પીડિતાએ લગભગ આઠ મહિના સુધી મૌન જાળવી રાખ્યું હતું.શ્રી રાવલે રજૂઆત કરી હતી કે ફરિયાદી દ્વારા તેની તબીબી તપાસ સમયે ડૉક્ટર સમક્ષ આપવામાં આવેલ ઇતિહાસ પણ ખૂબ જ સ્પષ્ટ અને ચોક્કસ છે.શ્રી રાવલે રજૂઆત કરી હતી કે ટ્રાયલ કોર્ટે આરોપીઓને બળાત્કારના ગુનામાં દોષિત ઠેરવવાના હેતુથી ફરિયાદીના પુરાવાની યોગ્ય રીતે પ્રશંસા કરી છે.શ્રી રાવલના જણાવ્યા અનુસાર, તપાસ અધિકારીએ બાળકની પિતૃત્વની ખાતરી કરવા માટે ડીએનએ પરીક્ષણ કરવા માટે પહેલ કરવી જોઈતી હતી, પરંતુ કમનસીબે, કોઈ ને કોઈ કારણોસર વર્તમાન કેસમાં ડીએનએ પરીક્ષણને પ્રાધાન્ય આપવામાં આવ્યું નથી.શ્રી રાવલે રજૂઆત કરી હતી કે જ્યાં સુધી સજાના આદેશની વાત છે ત્યાં સુધી ટ્રાયલ કોર્ટે ગંભીર ભૂલ કરી છે.શ્રી રાવલે રજૂઆત કરી હતી કે ટ્રાયલ કોર્ટે રૂપિયા ૫૦,૦૦૦ના દંડ સાથે ત્રણ વર્ષની સખત કેદની સજાનો આદેશ આપ્યો હતો.શ્રી રાવલના જણાવ્યા અનુસાર, ભલે ટ્રાયલ કોર્ટે ૨૦૧૩ના સુધારા પહેલા પ્રવર્તમાન કલમ ૩૭૬ની જોગવાઈ લાગુ કરી હોવાનું કહી શકાય, પણ ટ્રાયલ કોર્ટે દ્વારા નિર્ધારિત લઘુત્તમ કરતાં ઓછી સજા લાદવા માટે સોંપવામાં આવેલા કારણો કોઈ પણ રીતે નક્કર અથવા વિશ્વાસપાત્ર

નથી.આવા સંજોગોમાં.શ્રી રાવલ પ્રાર્થના કરે છે કે આરોપી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ રદ થવાને પાત્ર છે, જ્યારે સજા વધારવા માટે રાજ્ય દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવે અને તે મુજબ સજા વધારવામાં આવે.

૧૧. પક્ષકારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલને સાંભળ્યા પછી અને રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીને જોયા પછી, એકમાત્ર પ્રશ્ન જે અમારી વિચારણા માટે આવે છે તે એ છે કે શું ટ્રાયલ કોર્ટ આરોપીઓને બળાત્કારના ગુના માટે દોષિત ઠેરવવામાં કોઈ ભૂલ કરી છે.

૧૨. અમે રેકૉર્ડ પરના મૌખિક પુરાવાની તપાસ અને ચર્ચા કરવા આગળ વધીએ તે પહેલાં, ખાસ કરીને, ફરિયાદીના મૌખિક પુરાવા, અમે આરોપી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી સંમતિની અરજીના સંદર્ભમાં વિદ્વાન એપીપી દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા પ્રારંભિક વાંધા સાથે વ્યવહાર કરવાનો પ્રસ્તાવ કરીએ છીએ.

૧૩. નિર્વિવાદપણે, ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ, સંમતિનો આવો કોઈ બચાવ કરવામાં આવ્યો ન હતો, અને તે જ સમયે, આરોપીના ૩૧૩ નિવેદનમાં પણ, સંમતિનો આવો કોઈ બચાવ કરવામાં આવ્યો નથી.ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ આરોપીનો કેસ એ

હતો કે તેને રાજકીય દુશ્મનાવટને કારણે ખોટી રીતે ફસાવવામાં આવ્યો છે.

૧૪. તેથી, જે પ્રશ્ન આપણા ધ્યાનમાં આવે છે તે એ છે કે શું આ અદાલત આરોપી દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલી સંમતિની અરજી પર વિચાર કરવા માટે ખુલ્લી છે.ગંગા સિંહ (સુપ્રા) ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદામાં, વિદ્વાન એપીપી દ્વારા આધાર રાખવામાં આવ્યો છે, એવો મત લેવામાં આવ્યો છે કે બળાત્કારના કેસોમાં, જો આરોપી સંમતિનો કોઈ બચાવ ન કરે, તો તે ટ્રાયલ કોર્ટ માટે સંમતિનો નિષ્કર્ષ નોંધવા માટે ખુલ્લો નથી.સુપ્રીમ કોર્ટે એવો મત વ્યક્ત કર્યો છે કે આવા સંજોગોમાં કોર્ટે માત્ર ખોટી અસરના બચાવ પર વિચાર કરવો જોઈએ.શું ચુકાદામાં આ નિવેદન કાયદાની સાચી સ્થિતિ છે?.અમને ડર છે, કાયદાની સ્થિતિ સંપૂર્ણપણે અલગ છે.

૧૫. રાજ્ય વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન એપીપી શ્રી રાવલ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલી દલીલનો જવાબ પ્રતાપ મિશ્રા અને અન્યો વિરુદ્ધ ઓરિસ્સા રાજ્યના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણયમાં છે, જેનો અહેવાલ એ. આઈ. આર. ૧૯૭૭ એસ. સી. ૧૩૦૭ માં આપવામાં આવ્યો છે.આપણે સંબંધિત અવલોકનો ટાંકી શકીએ છીએ:—

“સામાન્ય રીતે આ અદાલત નીચેની અદાલતો દ્વારા લાવવામાં આવેલા

તથ્યોના સહવર્તી તારણોમાં દખલ કરતી નથી, પરંતુ પક્ષકારોના વકીલને સાંભળ્યા પછી અમે સંતુષ્ટ છીએ કે આ એક એવો કેસ છે જેમાં સેશન્સ જજ તેમજ ઉચ્ચ અદાલતે પણ કેટલાક આઘાતજનક તથ્યોની સંપૂર્ણ અવગણના કરી છે અને કાર્યવાહીના પુરાવામાં દેખાતી સ્પષ્ટ ખામીઓ કે જેણે હકીકતના તારણોને દૂષિત કર્યા છે. વધુમાં, નીચેની કોઈપણ અદાલતોએ એવી શક્યતાની તપાસ કરવાનો પ્રયાસ કર્યો ન હતો કે જે ફરિયાદી પક્ષના પુરાવા દ્વારા સ્પષ્ટ રીતે સૂચવવામાં આવ્યું હતું કે એક અથવા વધુ અપીલકર્તાઓએ ફરિયાદી સાથે તેની ઈચ્છા વિરુદ્ધ નહીં પરંતુ તેણીની સંમતિ અને તેના પતિ પી. ડબલ્યુ. ૨ ની સંમતિથી જાતીય સંબંધ બાંધ્યો હોઈ શકે છે. વિદ્વાન સત્ર ન્યાયાધીશે સંમતિની અરજીને આ આધાર પર ફગાવી દીધી હતી કે આરોપી દ્વારા એવી દલીલ કરવામાં આવી ન હતી કે ફોજદારી કેસમાં આરોપી તેની દલીલથી સંપૂર્ણપણે બંધાયેલો ન હતો અને ફરિયાદી પક્ષના સાક્ષીઓ દ્વારા કરવામાં આવેલી કબૂલાત અથવા કેસમાં સાબિત થયેલા સંજોગોથી પણ આરોપી પોતાનો બચાવ સાબિત કરવા માટે તૈયાર હતો. ઉચ્ચ અદાલતે આ પાસાને બિલકુલ ધ્યાનમાં લીધું નથી. તેથી, નીચેની બંને અદાલતો દ્વારા આવા ખોટા અભિગમને પરિણામે આરોપીઓને આ અપીલમાં અમારી દખલગીરીની હાકલ કરતા ન્યાયની ગંભીર નિષ્ફળતા થઈ છે.”

૧૬. અમે સુરેન્દ્ર અને અન્ય વિરુદ્ધ મહારાષ્ટ્ર રાજ્યના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટના નિર્ણયનો પણ ઉલ્લેખ કરી શકીએ છીએ અને તેના પર આધાર રાખી શકીએ છીએ, જેનો અહેવાલ એ. આઈ. આર. ૨૦૦૬ એસ. સી. ૩૦૬૩ માં આપવામાં આવ્યો છે. આ કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટ આરોપી દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી ખાનગી બચાવના અધિકારની અરજી પર સુનાવણી કરી રહી હતી. આ સંબંધમાં સુપ્રીમ કોર્ટે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું:—

“૨૭. નીચેની વિદ્વતાપૂર્ણ અદાલતોએ એ અભિપ્રાય રજૂ કરવામાં કાયદાની સ્પષ્ટ ભૂલ કરી હતી કે અપીલકર્તાઓએ તેમના પર મૂકવામાં આવેલા પ્રારંભિક બોજનો નિકાલ કર્યો નથી. આવી અરજી પણ ખાસ ઉઠાવવાની જરૂર નથી. અદાલતો માત્ર એ જ જોઈ શકે છે કે ખાનગી બચાવની અરજી કેસની હકીકતો અને સંજોગોમાં સંભવિત હતી કે કેમ.

૨૮. યુ. પી. રાજ્ય વિરુદ્ધ રામ સ્વરૂપ અને અન્ય [(૧૯૭૪) ૪ એસ. સી. સી. ૭૬૪] માં, આ અદાલતે કાયદો આ રીતે રજૂ કર્યો હતો:

"વાજબી શંકાની બહાર તેના કેસને સ્થાપિત કરવા માટે ફરિયાદી પક્ષ પર જે ભાર મૂકવામાં આવે છે તે ન તો તટસ્થ થાય છે અને ન તો

સ્થાનાંતરિત થાય છે કારણ કે આરોપી ખાનગી બચાવના અધિકારની દલીલ કરે છે.ફરિયાદી પક્ષે આરોપીની સંડોવણી સ્થાપિત કરવા માટે તેના પ્રારંભિક પરંપરાગત બોજને નિભાવવો જોઈએ અને જ્યાં સુધી તે આપું ન કરે ત્યાં સુધી આરોપીએ આત્મરક્ષામાં કામ કર્યું છે કે કેમ તે પ્રશ્ન ઊભો થઈ શકે છે.આ સ્થિતિ, જો કે ઘણીવાર અવગણવામાં આવે છે, તે સમજવું સરળ રહેશે જો તે પ્રશંસા કરવામાં આવે કે દીવાની કાયદાનો દલીલનો નિયમ ફોજદારી સુનાવણીમાં આરોપીના અધિકારોને સંચાલિત કરતું નથી.દીવાની કેસથી વિપરીત, ફોજદારી અદાલત આરોપી દ્વારા લેવામાં ન આવેલી અરજી પર તેની તરફેણમાં શોધવા માટે ખુદી છે અને આમ કરવાથી અદાલત આરોપને આમંત્રણ આપતી નથી કે તેણે આરોપી માટે નવો કેસ બનાવ્યો છે.આરોપી એવી દલીલ ન કરી શકે કે તેણે આત્મરક્ષામાં કામ કર્યું છે અને તેમ છતાં અદાલત ફરિયાદી પક્ષ દ્વારા તપાસ કરાયેલા સાક્ષીઓના પુરાવા અને કેસના સંજોગો પરથી શોધી શકે છે કે અન્યથા જે ગુનો હશે તે એક નથી કારણ કે આરોપીએ તેના ખાનગી બચાવના અધિકારની કડક મર્યાદામાં કામ કર્યું છે અથવા ગુનો ઓછો કરવામાં આવ્યો છે કારણ કે ખાનગી બચાવના અધિકારને વટાવી દેવામાં આવ્યો છે.તેથી, એક ક્ષણ માટે, અમે આરોપીની અરજીને અલગ રાખીશું અને સેશન્સ કોર્ટ દ્વારા નક્કી કરાયેલ ફરિયાદી પક્ષે તેનો કેસ સાબિત કર્યો છે કે કેમ તે પુરાવાના જાણીતા

ધોરણને લાગુ કરીને ટૂંકમાં તપાસ કરીશું.

૧૭. કાશી રામ અને અન્ય વિરુદ્ધ મધ્ય પ્રદેશ રાજ્યના કેસમાં, એ. આઈ. આર. ૨૦૦૧ એસ. સી. ૨૮૦૨ માં અહેવાલ આપવામાં આવ્યો છે, સુપ્રીમ કોર્ટે પેરા ૨૪ માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:—

“૨૪. આરોપીઓએ કલમ ૩૧૩, સી. આર. પી. સી. હેઠળ તેમના નિવેદનોમાં આ અરજી ખાસ રીતે લીધી ન હતી અને આરોપી પ્રભુએ સાક્ષી પેટીમાં પ્રવેશ કર્યો ન હતો તે આધાર પર આરોપી વ્યક્તિઓને આત્મરક્ષાની અરજીની ઉપલબ્ધતાની ટીકા અને અસ્વીકાર કરવામાં પણ ઉચ્ચ અદાલત યોગ્ય ન હતી. જો કે પુરાવા અધિનિયમની કલમ ૧૦૫ સાબિતીના ભારણ અંગેનો નિયમ લાગુ કરે છે પરંતુ તે તેનું પાલન કરતું નથી કે ખાનગી બચાવની અરજી ખાસ રીતે લેવી જોઈએ અને જો લેવામાં નહીં આવે તો તે ધ્યાનમાં લેવા માટે ઉપલબ્ધ રહેશે નહીં, જોકે તે કેસમાં ઉપલબ્ધ પુરાવાઓમાંથી બનાવવામાં આવે છે. ફરિયાદી પક્ષના સાક્ષીઓની ઉલટતપાસમાં અથવા કલમ ૩૧૩, સી. આર. પી. સી. હેઠળ નોંધાયેલા આરોપી વ્યક્તિઓના નિવેદનમાં અથવા બચાવના પુરાવા રજૂ કરીને આવી અરજી દાખલ કરીને આત્મરક્ષાની અરજી કરી શકાય છે. અને, જો અરજી આ ત્રણ પદ્ધતિઓમાંથી કોઈ

એકમાં રજૂ કરવામાં ન આવે તો પણ વિજય સિંહના કેસમાં (ઉપરોક્ત) આ અદાલત દ્વારા ઠરાવવામાં આવેલી સંભાવનાઓ અને સંજોગો પર આધાર રાખીને રજૂઆત દરમિયાન તેને ઉઠાવી શકાય છે.તે મૂળભૂત ફોજદારી ન્યાયશાસ્ત્ર છે કે આરોપીની સાક્ષી પાસે તપાસ કરવા માટે દબાણ કરી શકાતું નથી અને બચાવ પક્ષ સામે કોઈ પ્રતિકૂળ તારણ કાઢી શકાતું નથી કારણ કે આરોપી વ્યક્તિએ સાક્ષી પેટીમાંથી દૂર રહેવાનું પસંદ કર્યું છે.”

૧૮. એ. આઈ. આર. ૧૯૬૮ એસ. સી. ૭૦૨માં નોંધાયેલા મુન્શી રામ અને અન્યો વિરુદ્ધ દિલ્હી વહીવટીતંત્રના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટે પેરા પમાં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું:-

“પ. તે સાચું છે કે અપીલકર્તાઓએ કલમ ૩૪૨, સી. આર. પી. સી. હેઠળ તેમના નિવેદનમાં ખાનગી બચાવની અરજી લીધી ન હતી, પરંતુ તે અરજી માટે જરૂરી આધાર ફરિયાદી પક્ષની કોસ-એક્ઝામિનેશનમાં મૂકવામાં આવ્યો હતો; સાક્ષીઓ તેમજ બચાવ પુરાવા રજૂ કરીને.તે સારી રીતે નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે જો કોઈ આરોપી આત્મરક્ષાની વિનંતી ન કરે તો પણ, જો તે રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીમાંથી ઉદ્ભવે તો આવી અરજી પર વિચાર કરવા માટે અદાલત માટે ખુલ્લું છે-જુઓ ફરીથી,

જોગાલી ભૈગો નાઈક્સ, એ. આઈ. આર. ૧૯૨૭ મેડ ૯૭.તે અરજી સ્થાપિત કરવાનો બોજ આરોપી પર છે અને રેકૉર્ડ પરની સામગ્રીના આધારે તે અરજીની તરફેણમાં સંભાવનાઓનું પ્રાધાન્ય દર્શાવીને તે બોજો દૂર કરી શકાય છે.”

૧૯. એ. આઈ. આર. ૧૯૭૦ એસ. સી. ૧૦૭૯માં નોંધાયેલા ગોટ્ટીપુલ્લા વેંકટ શિવ સુબ્રાયનમ અને અન્યો વિરુદ્ધ ધ સ્ટેટ ઓફ એપી અને અન્યના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટે પેરા ૧૯માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું:—

“૧૯. હકીકત એ છે કે આત્મરક્ષાની અરજી આરોપી નંબર ૧૦ દ્વારા ઉઠાવવામાં આવી ન હતી અને તેણે તેનાથી વિપરીત દલીલ કરી હતી, અમારા મતે, અદાલતને તેને ખાનગી બચાવના અધિકારનો લાભ આપવાથી અટકાવતું નથી, જો, પુરાવા અને રેકૉર્ડ પરની અન્ય સંબંધિત સામગ્રીના યોગ્ય મૂલ્યાંકન પર, કોર્ટ નિષ્કર્ષ કાઢે છે કે જે સંજોગોમાં તેણે પોતાને સંબંધિત સમયે જોયો હતો તે તેને આ અધિકારનો ઉપયોગ કરવા માટે તેની બંદૂકનો ઉપયોગ કરવાનો અધિકાર આપ્યો હતો. જ્યારે એવા પુરાવા હોય કે જે સાબિત કરે છે કે અન્ય વ્યક્તિની હત્યા અથવા ઇજા પહોંચાડવાના આરોપી વ્યક્તિએ ખાનગી બચાવના અધિકારનો ઉપયોગ કરીને કામ કર્યું છે, ત્યારે

અદાલત તે પુરાવાની અવગણના કરીને અને આરોપીને દોષિત ઠેરવવામાં ન્યાયી ઠેરવશે નહીં કારણ કે આરોપીએ ઉપનામનો બચાવ કર્યો છે અને ખાનગી બચાવના અધિકારથી અલગ અરજી રજૂ કરી છે.એસ્ટોપલ અથવા દીવાની દલીલોના તકનીકી નિયમોની સામ્યતા, વર્તમાન જેવા કિસ્સાઓમાં, અયોગ્ય છે અને અદાલતો પાસેથી અપેક્ષા રાખવામાં આવે છે કે તેઓ ખાનગી બચાવના કાયદાને વાજબી ઉદારતા સાથે વ્યવહારુ રીતે સંચાલિત કરે જેથી તેના અંતર્ગત ઉદ્દેશને અસરકારક બનાવી શકાય, ધ્યાનમાં રાખીને કે આ અધિકારનું આવશ્યક મૂળભૂત પાત્ર નિવારક છે અને બદલો લેનારું નથી.આ મામલે હાઈકોર્ટનો અભિગમ અમને ખોટો લાગે છે.અમે તે મુજબ અપીલને મંજૂરી આપીએ છીએ અને અપીલકર્તાઓને નિર્દોષ જાહેર કરીએ છીએ.”

૨૦. આમ, કાયદો સારી રીતે સ્થાપિત છે.બળાત્કારના ગુનાના આરોપી દ્વારા સંમતિના ચોક્કસ બચાવની ગેરહાજરીમાં પણ, જો રેકૉર્ડ પરના પુરાવા સૂચવે છે કે પીડિતા સંમતિ આપનાર પક્ષકાર હતી, તો અદાલત હંમેશા એવો મત રાખી શકે છે કે ફરિયાદી સાથે જાતીય સંભોગ તેની ઇચ્છા વિરુદ્ધ નહીં પરંતુ તેની સંમતિ સાથે હતો.

૨૧. જેમ કે સુપ્રીમ કોર્ટે રામ સ્વરૂપ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં અવલોકન કર્યું હતું કે દીવાની કાયદાનો દલીલનો નિયમ ફોજદારી સુનાવણીમાં આરોપીના અધિકારોને સંચાલિત કરતો નથી.દીવાની કેસથી વિપરીત, ફોજદારી અદાલત આરોપી દ્વારા લેવામાં ન આવેલી અરજી પર તેની તરફેણમાં શોધવા માટે ખુદી છે અને આમ કરવાથી અદાલત આરોપને આમંત્રણ આપતી નથી કે તેણે આરોપી માટે નવો કેસ બનાવ્યો છે.આરોપી એવી દલીલ ન કરી શકે કે ફરિયાદી સંમતિ આપનાર પક્ષકાર હતો અને તેમ છતાં અદાલત ફરિયાદીના પુરાવા પરથી શોધી શકે છે કે અન્યથા જે ગુનો હશે તે તે નથી કારણ કે આરોપીએ તેની સંમતિથી ફરિયાદી સાથે જાતીય સંબંધ બાંધ્યો હતો.

૨૨. કાયદાની ઉપરોક્ત સ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને, જેમ સમજાવવામાં આવ્યું છે અને ચર્ચા કરવામાં આવી છે, હવે આપણે ફરિયાદીના મૌખિક પુરાવાને ધ્યાનમાં લેવા આગળ વધીએ છીએ.ફરિયાદી પક્ષ દ્વારા ફરિયાદીની તપાસ પી. ડબલ્યુ. ૧ તરીકે કરવામાં આવી છે, જે ૨૩ દર્શાવે છે.સમગ્ર સજા ફરિયાદીના મૌખિક પુરાવા પર આધારિત હોવાથી, અમે તેના પુરાવાના કેટલાક સંબંધિત ભાગોને પુનઃઉત્પાદિત કરવાનો પ્રસ્તાવ કરીએ છીએ.ફરિયાદીએ તેની મુખ્ય તપાસમાં નીચે મુજબ જુબાની આપી છે:

“(૧) ઘટના સમયે હું શિવરાજપુર ગામમાં રહેતો હતો. મારી માતા,

પિતા, ભાઈ અને બહેન સાથે જસદાન.મને એક ભાઈ અને એક બહેન છે જેમાં ભાઈ મોટો છે.તેનું નામ અરવિંદ છે.હું મારા માતાપિતાનું બીજું સંતાન છું અને પછી મારી નાની બહેન વિલાસ છું.મેં જસદાન ખાતે આવેલી કન્યા વિનય મંદિર શાળામાં આઠમા ધોરણ સુધી અભ્યાસ કર્યો છે.ઘટના સમયે હું ખેતરમાં ખેતીનું કામ કરવા જતો હતો.આ કર્મિત ઘટના આજથી દોઢ વષ પહેલાં બની હતી.ઘટના સમયે આરોપી કદવો ગહ્વા સ્થિત મારા ઘરે આવ્યો હતો, જ્યાં હું મારા માતા અને પિતા સાથે રહેતો હતો.અહીંનો આરોપી, જે આજે કોર્ટમાં હાજર છે, તે મારા ઘરે આવ્યો હતો.આરોપી અમારા નવા મકાનના બાંધકામ સ્થળ પર આવતો હતો અને આ રીતે હું તેના સંપર્કમાં આવ્યો.ઘટના સમયે આરોપી લગભગ ૧૨ વાગ્યે મારા ઘરે આવ્યો હતો.૦૦ બપોર પછી.તે સમયે હું ઘરમાં એકલી હતી.ઘરમાં પ્રવેશ્યા બાદ આરોપી મારી નજીક આવ્યો હતો.ત્યારબાદ તેણે મારા કપડાં ઉતાર્યા અને મારી સાથે જાતીય સંબંધ બાંધ્યો.આ કૃત્ય આરોપીએ ઓરડામાં કર્યું હતું.આ કૃત્ય ઓરડામાં પડેલા ખાટલા પર કરવામાં આવ્યું હતું.આરોપીએ મારી સાથે જાતીય સંબંધ બાંધ્યો હોવાથી, હું રડવા લાગ્યો, જેના પર તેણે મને આગળ ન વધવા અને શાંત ન રહેવા કહ્યું, નહીં તો તે મારા ભાઈને મારી નાખશે.તેથી, મેં કંઈપણ જાહેર કર્યું ન હતું અને ઘટના સમયે પહેરેલા કપડાં ધોયા હતા.ઘટનાના પંદર દિવસ પછી આરોપી ફરીથી અમારા ઘરે

આવ્યો અને મને પૂછ્યું કે શું મેં કોઈને કંઈ કહ્યું છે.મેં જવાબ આપ્યો કે મેં કોઈને કંઈપણ જાહેર કર્યું નથી.તે સમયે પણ હું ઘરમાં એકલી જ હતી.પહેલી ઘટનાના એક મહિના પછી જ્યારે હું એકલો હતો ત્યારે આરોપી ફરીથી અમારા ઘરે આવ્યો હતો.તે સમયે ફરી એકવાર આરોપીએ મારી સાથે જાતીય સંબંધ બાંધ્યો હતો.તે સમયે પણ હું રડવા લાગી હતી.

(૨) તેણે મને તેનું નામ અને આ ઘટના વિશે કોઈને પણ ન જણાવવા કહ્યું.ઉક્ત ઘટનાને કારણે, હું મારો સમયગાળો ચૂકી ગયો.જ્યારે મેં આરોપીને આ વિશે કહ્યું, ત્યારે તેણે મને કહ્યું કે આ વિશે કોઈને કંઈ ન કહો અને મને ક્યાંય ન જવા માટે પણ કહ્યું કારણ કે તેની પાસે મારા પર નજર છે.એટલે મેં કોઈને કશું કહ્યું નહીં.ત્યારબાદ, જ્યારે હું ગર્ભાવસ્થાના આઠ મહિનામાં આવી ત્યારે મેં મારી માતાને આ વાતની જાણ કરી અને કહ્યું કે હું ગર્ભવતી છું.તેથી, મારી માતા અને મારી ભાભી મને જસદણ ખાતે ડૉ. ભારતીની દવાખાને લઈ ગયા.ડૉ. ભારતીબેને અમને સોનોગ્રાફી માટે ડૉ. કાટેશિયા પાસે મોકલ્યાં.અમે ત્યાં ગયા.ડૉ. કાટેશિયાએ ગર્ભાવસ્થાની પુષ્ટિ કરી હતી.તેથી અમે ભરતભાઈ અને મધુભાઈને સમાધાન માટે આરોપીના ઘરે મોકલ્યા હતા.જોકે આરોપીએ કોઈ જવાબ આપ્યો ન હતો.તેથી અમે હાલનો કેસ દાખલ કર્યો છે.આ

ઘટનાને કારણે જન્મેલું બાળક એક છોકરી છે.અમે તેને ખુશી કહીએ છીએ.

(૪) પહેલી ઘટના બની ત્યારે હું ૧૮ વર્ષનો હતો.આરોપી-કડવાભાઈ એક પરિણીત વ્યક્તિ છે અને તેને બે બાળકો છે.ઘટના સમયે તેમને બે બાળકો હતા.

(૭) જ્યારે આરોપીએ દરવાજા બંધ કરવાનું શરૂ કર્યું, ત્યારે મેં તેને કહ્યું કે તેનું સન્માન બરબાદ થઈ જશે.જવાબમાં તેમણે કહ્યું કે પરિણામ ગમે તે આવે.ત્યારબાદ આ ઘટના બની હતી.મેં ઘટના સમયે મેં પહેરેલા કપડાં ધોઈ નાખ્યા કારણ કે તેના પર લોહીના કેટલાક ડાઘા હતા.ફરિયાદ દાખલ કરતી વખતે મેં તે જ કપડાં પહેર્યા હતા જે ઘટના સમયે પહેર્યા હતા.જો મને બતાવવામાં આવે તો હું કપડાં (ઝબ્બા) ઓળખી શકું છું.સીલબંધ પેકેટમાં રાખેલો મુદ્દામલ લેખ (ઝબ્બો) મને બતાવવામાં આવી રહ્યો છે, અને તે જોઈને હું કહું છું કે તે એ જ મુદ્દામલ લેખ છે જે મેં પોલીસ સમક્ષ રજૂ કર્યો હતો.મૂળ ફરિયાદ મને કોર્ટના રેકૉર્ડમાંથી બતાવવામાં આવી રહી છે.તે જોઈને હું કહું છું કે ઉપરોક્ત દસ્તાવેજમાં મારી સહી છે.આ સહી કોંસમાં અને ફરિયાદના બીજા પાનાના અંતે છે.તે આંક ૨૪માં પ્રદર્શિત કરવામાં આવ્યું છે.ફરિયાદ

દાખલ કરતી વખતે મારા ભાઈ, પિતા વગેરે મારી સાથે હાજર હતા.પોલીસે મેં જે કહ્યું હતું તે જ ફરિયાદ નોંધી હતી.આરોપી દ્વારા જાતીય સંભોગ કર્યા પછી મને થોડું લોહી વહી રહ્યું હતું, જેના કારણે મારા કપડાં (ઝબ્બા) લોહીથી લથપથ થઈ ગયા હતા.આરોપી કોર્ટમાં હાજર છે અને હું તેની ઓળખ કરી રહ્યો છું.”

૨૩. તેણીની કોસ-એક્ઝામિનેશનમાં, તેણીએ નીચે પ્રમાણે પદભ્રષ્ટ કરી છે;

“૯) હું ઘણા વર્ષોથી મારા ગામમાં રહું છું.આરોપી કડવાભાઈ પણ ઘણા વર્ષોથી અમારા ગામમાં રહે છે.ઘટના સમયે હું ગઢડા રોડ પર રહેતો હતો.ગઢડા રોડ પટેલ નગર તરીકે ઓળખાય છે.આ વિસ્તારમાં અગિયાર શેરીઓ હતી.કડવાભાઈ જુના ગામમાં રહેતા હતા. ગોખલાના રોડ થઈને ખેતીકામ માટે જઈ શકાય છે.ખેતર ઘરથી એક કિલોમીટર દૂર છે.કડવાભાઈનું ખેતર ગઢડા રોડ પર આવેલું છે.મારો ભાઈ ડાયમંડ પોલિશિંગનું કામ કરે છે.મારો ભાઈ જસદાનમાં કામ કરે છે.હું ઘટના પહેલા બે વર્ષથી ખેતીનું કામ કરી રહ્યો હતો.હું, મારા પિતા અને મારી માતા ખેતીનું કામ કરતા હતા.એ વાત સાચી છે કે ગામમાં ગ્રામ પંચાયત કચેરી, કરિયાણાની દુકાન, લોટ મિલ અને શાકભાજીનું બજાર છે.એ વાત સાચી છે કે ઘરની જવાબદારી મહિલા તરીકે મારી અને મારી માતા

પર હતી.એ વાત સાચી છે કે લોટ મિલમાં જવાની અને શાકભાજી ખરીદવાની જવાબદારી મારા પર હતી.અમને ખોડિયાર માતામાં વિશ્વાસ છે.ઘરમાં એક નાનું મંદિર છે.મારી માતાની ઉંમર ૪૫ થી ૫૦ વર્ષની હતી.મારા પિતા દિવસમાં બે વાર પૂજા કરતા હતા.હું માસિક ચક્રના પ્રતિબંધોનું પાલન કરતો નથી.તેનો અર્થ એ છે કે કોઈ પણ સ્ત્રી માસિક ચક્રમાં પ્રવેશ કરે તો પણ મારા ઘરના ખોડિયાર માતા મંદિરની પૂજા ચાલુ રહે છે.મેં ૧૫ વર્ષની ઉંમરે તરુણાવસ્થા પ્રાપ્ત કરી.તે સાચું છે કે માસિક સ્નાવના સમયગાળામાં કપડાં લોહીથી લથપથ થઈ જાય છે અને હું જાતે મારા કપડાં સાફ કરતો હતો અને શેરીમાં આ કપડાં સૂકવી રહ્યો હતો.મને મહિનાના પહેલા ભાગમાં એટલે કે મહિનાના પહેલા અઠવાડિયામાં માસિક સ્નાવ થતો હતો.મને યાદ નથી કે તે શનિવાર હતો કે નહીં જ્યારે અમે અમારો પહેલો સંભોગ કર્યો હતો.તે સાચું છે કે તે માર્ચ મહિનાનો છેલ્લો દિવસ હતો.એ વાત સાચી છે કે મને ક્યારેક એક કે બે દિવસ પહેલા કે પછી માસિક સ્નાવ થાય છે.એ વાત સાચી છે કે મારી માતા મને નિયમિત માસિક સ્નાવ વિશે પૂછી રહી હતી અને હું તેને જવાબ આપી રહી હતી.

૧૦) એ વાત સાચી છે કે કડવાભાઈ એટલે કે આ કેસનો આરોપી અવારનવાર અમારા ઘરે આવતો હતો.એ વાત સાચી છે કે કથિત

આરોપી ઘરના કામમાં અને ઘરના સમારકામમાં મદદ કરતો હતો અને એકબીજાના કામમાં મદદ કરતો હતો.એ વાત સાચી છે કે કડવાભાઈ પાકની મોસમ સમયે મારી સાથે આવતા હતા.મારા પિતા અને માતા મારી સાથે રહે છે.એ જ રીતે, જ્યારે તેમના ખેતરમાં પાક હોય ત્યારે પણ તેઓ અમને ફોન કરતા હતા.એ વાત સાચી છે કે કડવાભાઈના પરિવાર અને મારા પરિવાર વચ્ચે ગાઢ સંબંધ હતો.એ વાત સાચી છે કે મારું ઘર કડવાભાઈના ઘર તરફ જઈ રહ્યું છે.મેં કપડા પહેર્યા હતા.(અમારા ગામમાં) રડાડિયા જાતિના લગભગ ૧૫૦ પરિવારો છે.અમારા ગામમાં પટેલ, કોલી, ભરવાડ અને અન્ય વિવિધ જાતિઓ છે.ગોવિંદભાઈ ટિમ્બાડિયા મારા કાકા છે.તેમનું આખું નામ ગોવિંદભાઈ રણછોડભાઈ ટિમ્બાડિયા છે, જે મારા કાકા છે.તેઓ અમારા ગામના સરપંચ હતા.મને ખબર નથી કે રામજીભાઈ માવજીભાઈએ મારા કાકા સામે ચૂંટણી લડી હતી.રામજીભાઈ માવજીભાઈ અમારા ગામમાં રહે છે અને તેમનું અટક સાવલિયા છે.હું કોંગ્રેસ-ભાજપ વિશે જાણું છું. વિઠ્ઠલભાઈ ગોરધનભાઈ રાદડિયા મારા કાકા છે.મને ખબર નથી કે વિઠ્ઠલભાઈ નેતા છે કે નહીં.મેં વિઠ્ઠલભાઈ રાદડિયાનું નામ સાંભળ્યું છે.તેઓ કોંગ્રેસના નેતા છે.મેં લાલજીભાઈ સાવલિયાનું નામ સાંભળ્યું છે.તેઓ ભાજપના છે. એ વાત સાચી છે કે હું અને આરોપી સાથે મળીને બપોરનું ભોજન કરતા હતા.

૧૧) કડવાભાઈ મારા ઘરે દોઢ કલાક રોકાયા હતા જ્યારે તેમણે મારી સાથે પહેલી વાર સંભોગ કર્યો હતો.એ સાચું છે કે અમે બન્ને ખાટલા પર બેઠા હતા.મારા માતા-પિતા તે દિવસે સાંજે પાંચ વાગ્યે આવ્યા હતા.એ વાત સાચી છે કે સાંજે પાંચ વાગ્યે મારા માતા-પિતા આવે તે પહેલાં મેં મારા કપડાં ધોઈને તડકામાં સૂકવી દીધા હતા.એ વાત સાચી છે કે મારા માતા-પિતા ત્યાં આવ્યા તે પહેલાં મેં મારા કપડાં તડકામાં સૂકવી દીધા હતા.જ્યારે મારા માતા-પિતા આવ્યા ત્યારે કડવાભાઈ મારા ઘરે નહોતા.મારા પિતાએ મને પૂછ્યું ન હતું કે અમારા ઘરે કોઈ આવ્યું કે નહીં.મેં તેમને એવું પણ કહ્યું ન હતું કે અમારા ઘરે કોઈ આવ્યું છે અને એમ પણ કહ્યું ન હતું કે કડવાભાઈ અહીં આવ્યા છે.કડવાભાઈ પ્રથમ સંભોગના બીજા દિવસે અમારા ઘરે આવ્યા હતા.સાક્ષી પોતે કહે છે કે કડવાભાઈ દરરોજ આવતા હતા.તે દરરોજ સાંજે આવતો હતો.એ વાત સાચી છે કે આ કેસનો આરોપી પહેલા શારીરિક સંબંધ પછી સમારકામ અને ખેતી સંબંધિત કામ માટે દરરોજ આવતો હતો.એ વાત સાચી છે કે જ્યારે હું પાંચ મહિનાનું ગર્ભ એટલે કે બાળકને મારા ગર્ભાશયમાં લઈ જઈ રહ્યો હતો ત્યારે મેં મારા ઘરમાં દરેકને જાણ કરી હતી.એ વાત સાચી છે કે મારી માતા આ સમયગાળા દરમિયાન મને વારંવાર પૂછતી હતી કે હું માસિક સ્ત્રાવમાં કેમ નથી પ્રવેશી રહ્યો.હું મારી માતાને તેમના પ્રશ્નનો યોગ્ય જવાબ આપી રહ્યો હતો.એ વાત સાચી છે કે જ્યારે મારી માતા

મને માસિક સ્રાવ વિશે પૂછી રહી હતી, ત્યારે હું જવાબ આપી રહી હતી કે મને માસિક સ્રાવ ન થવાનું કોઈ કારણ નથી.હું જવાબ આપી રહ્યો હતો કે હાથ છે પણ માસિક સ્રાવ નથી.મેં મારી સાળી રંજનબેનને પણ આ જ વાત કહી હતી.તે સાચું છે કે હું હકીકતો જણાવી રહ્યો ન હતો.તે સાચું છે કે મારા માતા-પિતાએ મને પાંચ મહિના પછી પૂછ્યું કે તમારા ગર્ભાશયમાં કોનું બાળક છે.તે સમયે પણ મેં કંઈ જવાબ આપ્યો ન હતો.ત્યારબાદ, મારી સાળી અને મારી માતાએ મને ડૉક્ટરને જોવા કહ્યું.ડૉક્ટર જસદાનના હતા.ડૉક્ટરે મારી સાથે પૂછપરછ કરી.મેં જસદાનના ડૉક્ટર સમક્ષ આરોપી એટલે કે કડવાભાઈ વિશે કશું કહ્યું ન હતું.વડીલો એટલે કે મારી માતા, પિતા અને ભાભીએ મને ગર્ભનું ગર્ભપાત કરવાનું કહ્યું.એ વાત સાચી છે કે મેં તે સમયે ગર્ભપાતની ના પાડી હતી.એ વાત સાચી છે કે ગર્ભના આઠ મહિના થયા પછી મેં હાલની ફરિયાદ દાખલ કરી હતી.એ વાત સાચી છે કે મેં આઠ મહિના સુધી ગર્ભ વિશે કોઈની સાથે ચર્ચા કરી નહોતી.જ્યારે હું મારા મિત્રોને મળવા, ખેતરમાં કામ કરવા અથવા બજારમાંથી કંઈપણ ખરીદવા જઈ રહ્યો હતો ત્યારે મેં કોઈની સાથે વાત કરી નહોતી.આ ફરિયાદ પહેલાં મારી સગાઈ થઈ હતી તે સાચું નથી.તે સાચું નથી કે ફરિયાદ પહેલાં અન્ય વ્યક્તિ સાથે લગ્ન અંગે વાત થઈ હતી.તે સાચું નથી કે જેની સાથે મેં લગ્ન કર્યા હતા, તે ફરિયાદ પહેલા વારંવાર મારા ઘરે આવતો હતો.

(૧૩) સગાઈ અને લગ્ન વચ્ચે ત્રણ દિવસનું અંતર હતું જેની સાથે મારા લગ્ન થવાના હતા.તે સાચું નથી કે, અગાઉ જે વ્યક્તિ સાથે મારા લગ્ન થયા હતા તેની સાથે લગ્નને લગતી ચર્ચાઓ ચાલી રહી હતી.જ્યારે ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી હતી, ત્યારે તે સતમ-અથમનો તહેવાર હતો.મને યાદ નથી કે તે હોળીનો દિવસ હતો કે નહીં જ્યારે હું કહું છું કે પ્રથમ શારીરિક સંબંધની ઘટના બની હતી.તે સાચું નથી કે, અમે હોળી રમતા હતા.એ સાચું નથી કે અમે મિત્રો સાથે હોળી રમતા હતા.એ વાત સાચી છે કે, ગામમાં હોળીની આગ સળગે છે.એ વાત સાચી છે કે, જ્યારે પહેલી ઘટના બની ત્યારે ગામમાં હોળી પ્રગટાવવામાં આવી હતી.અમે દર્શન કરવા અને હોળીની આગની પ્રદક્ષિણા કરવા નહોતા ગયા.એ વાત સાચી નથી કે, જ્યારે મારી ગર્ભાવસ્થાનો સાતમો મહિનો ચાલી રહ્યો હતો, ત્યારે રંજનબેન અને ભૂપતભાઈએ આ સંબંધમાં વાતચીત શરૂ કરી હતી.તે સાચું નથી કે, ફરિયાદી પક્ષે વિરામના સમય દરમિયાન મને સમજ આપી છે.મેં ગર્ભાવસ્થાના સાતમા મહિના સુધી કોઈને પણ આ હકીકત જાહેર કરી ન હતી.જ્યારે આઠમો મહિનો શરૂ થયો ત્યારે મેં તેનો ખુલાસો કર્યો હતો.

(૧૪) ફરિયાદના દિવસે પોલીસ ન આવી પરંતુ તેઓ બીજા દિવસે

આવ્યા હતા.એ વાત સાચી છે કે, અમારા પરિવારના વડીલો, ગામના લોકો અને નેતાઓ અમારી સાથે ફરિયાદ નોંધાવવા આવ્યા હતા.એ વાત સાચી છે કે તે સમયે વિઠ્ઠલભાઈ રાદડિયા અને ગોવિંદભાઈ ટિમ્બાડિયા મારી સાથે આવ્યા હતા.મારી સાથે આવેલા વિઠ્ઠલભાઈ રાદડિયા મારા કાકા છે.તે ગામનો નેતા નથી.મને ખબર નથી કે ચૂંટણીને લઈને આરોપીના પરિવારના સભ્યો અને અમારા રડાડિયા પરિવાર વચ્ચે વિવાદ ચાલી રહ્યો હતો કે કેમ.મને ખબર નથી કે અમારા રડાડિયા પરિવાર દ્વારા આરોપીઓના પરિવારના સભ્યો સામે નોંધાયેલી આ ઘટનાની ફરિયાદ પહેલાં, ચૂંટણીની દુશ્મનાવટના ઝઘડા અંગે ફરિયાદ દાખલ કરવામાં આવી હતી કે કેમ.આ ફરિયાદ પહેલા મારા પરિવારના કોઈ સભ્યની ધરપકડ કરવામાં આવી ન હતી.મારા વર્તમાન લગ્ન જ્યાં થયા હતા તે મારા વૈવાહિક પક્ષના લોકોએ આ ઘટના પછી જન્મેલી પુત્રીનું નામ ખુશી રાખ્યું છે.જ્યારે દરવાજો બંધ હતો ત્યારે હું આરોપી વ્યક્તિ પાસે ગયો ન હતો પરંતુ આરોપી મને બળજબરીથી ખેંચીને લઈ ગયો હતો.મેં પોલીસ સમક્ષ આપેલી મારી ફરિયાદમાં આ આદેશ આપ્યો હતો.તે સાચું છે કે, મેં મારી ફરિયાદમાં ક્યાંય પણ મુખ્ય પરીક્ષામાં અદાલત દ્વારા પૂછવામાં આવેલા પ્રશ્નોના જવાબોનો ઉલ્લેખ કર્યો નથી, એટલે કે, મને પૂછવામાં આવ્યું હતું કે બારીઓ અને દરવાજા કોણે બંધ કર્યા, જેના જવાબમાં મેં કહ્યું છે કે, આરોપીએ બારીઓ અને દરવાજા

બંધ કરી દીધા છે તેથી મેં તેને કહ્યું કે, હું આપું કંઈ કરવા માંગતો નથી કારણ કે તેનાથી મારી છબી ખરાબ થશે.

(૧૫) તે સાચું છે કે, મેં મારી ફરિયાદમાં આદેશ આપ્યો ન હતો કે, જ્યારે આરોપીએ બારીઓ અને દરવાજા બંધ કરી દીધા અને મેં કહ્યું કે તેનાથી મારી છબી ખરાબ થશે, ત્યારે આરોપીએ મને જવાબ આપ્યો કે, જો તમારી છબી ખરાબ થાય, તો તેને ખરાબ થવા દો.તે સાચું નથી કે, મેં મારી ફરિયાદમાં એવું નથી કહ્યું કે, આ કેસનો આરોપી પરિણીત છે અને તેને બે બાળકો છે.એ વાત સાચી છે કે, જ્યારે આરોપી પ્રથમ વખત મારા ઘરે આવ્યો હતો, ત્યારે તે અમારા ઘરમાં પડેલી તેની માલિકીની એટલે કે દાંતી લેવા આવ્યો હતો.(આ વિરોધાભાસ માત્ર 'ઉંદર લેવા માટે આવ્યો' શબ્દો માટે છે).જ્યારે ફરિયાદ લેખિતમાં કરવામાં આવી રહી હતી, ત્યારે હું પોલીસ સ્ટેશનની અંદર બેઠો હતો.પોલીસે નોંધેલી ફરિયાદ મને વાંચી સંભળાવવામાં આવી ન હતી.હર્ષદભાઈ નામની વ્યક્તિ ફરિયાદ લખી રહી હતી.તેઓ મારા આદેશ મુજબ લખી રહ્યા હતા.તે સાચું નથી કે, જે વ્યક્તિ લખી રહ્યો હતો તેની પાસે બંદૂક હતી.તે સાચું નથી કે, જ્યારે હું ફરિયાદ લખી રહ્યો હતો, ત્યારે મારા પરિવારના સભ્યોએ પણ મને ચોક્કસ હકીકત જણાવવાનું સૂચન કર્યું હતું.જ્યારે ફરિયાદ નોંધવામાં આવી ત્યારે હર્ષદભાઈ, હું અને અન્ય એક

અધિકારી ત્યાં હતા.ત્યાં કોઈ મહિલા પોલીસ હાજર નહોતી.તે સાચું નથી કે, પરિવારના તમામ સભ્યોએ સામૂહિક રીતે આ ફરિયાદ કરી હતી.મને યાદ નથી કે ફરિયાદ નોંધાવવામાં આવી તે પહેલાં અમારા પરિવારમાં ફરિયાદ અંગે ચર્ચા થઈ હતી કે કેમ.તે સાચું છે કે, મેં મારા પરિવારને ફરિયાદની હકીકત જણાવી હતી તેમ, પરિવારના તમામ સભ્યોએ સર્વસંમતિથી ફરિયાદ નોંધાવવાનો નિર્ણય લીધો હતો.એ વાત સાચી છે કે, મારા કાકા, મામા અને તમામ વડીલોએ તે મુજબ ફરિયાદ નોંધાવવાનું નક્કી કર્યું હતું.તે સાચું નથી કે, મેં મારા પરિવારના સભ્યોના કહેવા પર ફરિયાદ નોંધાવી હતી.સાક્ષી સ્વેચ્છાએ જણાવે છે કે, મેં જે ઘટના બની હતી તે મુજબ ફરિયાદ નોંધાવી હતી.તે સાચું નથી કે, આરોપીએ પેન્ટ બહાર કાઢ્યું અને શારીરિક સંબંધ બાંધ્યો.તે સાચું નથી કે, હું ખોટી હકીકત કહું છું કે, આરોપીએ મને ચૂપ બેસવાની ધમકી આપી હતી નહીં તો હું તમારા ભાઈને મારી નાખીશ.તે સાચું નથી કે, હું ખોટી હકીકત કહું છું કે, ઘટનાના એક મહિના પછી તેણે ફરી એકવાર મારી સાથે શારીરિક સંબંધ બાંધ્યો અને રડવા લાગ્યો.તે સાચું નથી કે, હું ખોટી હકીકત જણાવું છું કે, આરોપીએ મને કહ્યું હતું કે, તમે આ કોઈને કહો નહીં અને મારું નામ પણ ન લો.તે સાચું નથી કે, હું ખોટી હકીકત જણાવું છું કે, તેણે મને બળજબરીથી મારો હાથ ખેંચી લીધો અને શારીરિક સંબંધ બાંધ્યો.તે સાચું નથી કે, હું ખોટી હકીકત જણાવું

છું કે, હું પહેલી વાર દાંતીની હકીકત જણાવી રહ્યો છું.મને ખબર નથી કે, આ ફરિયાદ દાખલ કરતા પહેલા મેં સમાધાન માટે આરોપી પાસેથી પાંચ લાખ રૂપિયાની માંગણી કરી હતી.તે સાચું નથી કે, અમે પાંચ લાખની માંગણી કરી હતી અને આરોપી કહેવાતા પૈસા ચૂકવવા માટે સંમત ન થયા તેથી મેં ખોટી ફરિયાદ કરી હતી.તે સાચું નથી કે, વર્તમાન આરોપીએ મારી સાથે કોઈ શારીરિક સંબંધ બાંધ્યો ન હતો પરંતુ આ બાળકની કલ્પના તે વ્યક્તિ સાથેના શારીરિક સંબંધ દ્વારા કરવામાં આવી હતી જેની સાથે મારા વર્તમાન લગ્ન થયા હતા.તે સાચું નથી કે, તે તે વ્યક્તિનું સંતાન છે જેની સાથે મારા વર્તમાન લગ્ન થયા હતા.

૨૪. ફરિયાદી પક્ષે પી. ડબલ્યુ. ૨-વલ્લભભાઈ ગોરધનભાઈ રાદડિયાની તપાસ કરી છે, આંક ૨૭.પી. ડબલ્યુ. ૨-વલ્લભભાઈ રડાડિયા ફરિયાદીના પિતા છે.

૨૫. પીડબ્લ્યુ ૨ ના મૌખિક પુરાવાઓમાંથી પસાર થયા પછી, અમારું માનવું છે કે તેનું કોઈ મહત્વ નથી.

૨૬. ફરિયાદી પક્ષે પી. ડબલ્યુ. ૭, ડૉ. મહિમા જૈન, આંક ૩૭ ની તપાસ કરી છે.પીડબ્લ્યુ ૭એ તેના પુરાવામાં જણાવ્યું છે કે ૦૩/૦૮/૨૦૦૭ ના રોજ તે રાજકોટની પી. ડી. યુ. મેડિકલ કોલેજમાં તબીબી અધિકારી તરીકે ફરજ પર

હતી.તેણીએ જુબાની આપી છે કે ફરિયાદીને એક મહિલા પોલીસ કોન્સ્ટેબલ દ્વારા તબીબી તપાસ માટે હોસ્પિટલમાં લાવવામાં આવી હતી.પીડિતા દ્વારા વર્ણવવામાં આવેલા ઇતિહાસમાં, તેણીએ પી. ડબલ્યુ. ૭ સમક્ષ આરોપી દ્વારા તેના પર કરવામાં આવેલા જાતીય હુમલા વિશે જણાવ્યું હતું.ઈતિહાસમાં, તેમણે આરોપી દ્વારા પીડિતાને આપવામાં આવેલી કથિત ધમકીઓ વિશે પણ જણાવ્યું હતું.પીડબ્લ્યુ ૭ એ પદભ્રષ્ટ કર્યું છે કે પીડિતાના સ્તનો સારી રીતે વિકસિત હતા.સ્તનોમાંથી દૂધ જેવું પ્રવાહી વહેતું જોવા મળ્યું હતું.પ્ચુબિક વાળ સારી રીતે વિકસિત થયા હતા.શારીરિક તપાસ પર, ડૉક્ટરે શોધી કાઢ્યું કે ગર્ભ લગભગ ૩૨ થી ૩૪ અઠવાડિયાનો હતો.ગર્ભના ધબકારાની નોંધ લેવામાં આવી રહી હતી.હેમમેન ફાટી ગયેલું જોવા મળ્યું હતું.ખાનગી ભાગની તપાસ બે આંગળીઓ દાખલ કરીને શક્ય હતી.

૨૭. ઉપર ચર્ચા કરાયેલ પીડિતાના પુરાવા તેમજ ડૉક્ટરના પુરાવાને ધ્યાનમાં લેતા, આપણા મનમાં શંકાનું કોઈ તત્વ નથી કે તે આરોપી છે જેણે પીડિતાને ગર્ભવતી કરી હતી.આપણે એકમાત્ર પ્રશ્ન ધ્યાનમાં લેવાની જરૂર છે કે શું ફરિયાદી જાતીય સંભોગના તમામ કૃત્યો માટે સંમતિ આપનાર પક્ષ હતો.આરોપી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલની મુખ્ય દલીલ એ છે કે ફરિયાદી સંમતિ આપનાર પક્ષકાર હતો અને આવા સંજોગોમાં આરોપીને બળાટકારના ગુના માટે જવાબદાર ઠેરવી શકાતો નથી.

૨૮. આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૭૫ નીચે મુજબ છે:

“૩૭૫. બળાત્કાર.— એક પુરુષને “બળાત્કાર” કરવા માટે કહેવામાં આવે છે, જે હવે પછીના કેસ સિવાય, નીચે આપેલા છ વર્ણનોમાંથી કોઈપણ સંજોગોમાં સ્ત્રી સાથે જાતીય સંભોગ કરે છે:—
સૌથી પહેલા.— તેની ઈચ્છા વિરુદ્ધ.

બીજું.— તેની સંમતિ વિના.

ત્રીજું.— તેણીની સંમતિ સાથે, જ્યારે તેણીની સંમતિ તેણીને અથવા તેણીને મૃત્યુ અથવા નુકસાનના ભયમાં રસ ધરાવતી કોઈપણ વ્યક્તિને મૂકીને મેળવવામાં આવી હોય.

ચોથું.—તેણીની સંમતિ સાથે, જ્યારે પુરુષ જાણે છે કે તે તેણીનો પતિ નથી, અને તેણીની સંમતિ આપવામાં આવે છે કારણ કે તેણી માને છે કે તે અન્ય પુરુષ છે જેની સાથે તેણી છે અથવા પોતાને કાયદેસર પરિણીત માને છે.

પાંચમું.- તેણીની સંમતિ સાથે, જ્યારે આવી સંમતિ આપતી વખતે, મનની અસ્વસ્થતા અથવા નશાના કારણે અથવા તેના દ્વારા વ્યક્તિગત રીતે અથવા કોઈ અન્ય આશ્ચર્યજનક અથવા હાનિકારક પદાર્થ દ્વારા વહીવટ કરવામાં આવે છે, ત્યારે તેણીએ જે સંમતિ આપી હતી તેના સ્વભાવ અને પરિણામોને સમજી શકતી નથી.

છઠ્ઠી.- તેણીની સંમતિ સાથે અથવા વગર, જ્યારે તેણી સોળ વર્ષથી ઓછી ઉંમરની હોય.

સમજૂતી.- બળાત્કારના ગુના માટે જરૂરી જાતીય સંભોગ રચવા માટે પ્રવેશ પૂરતો છે.

અપવાદ.- પતિ દ્વારા તેની પોતાની પત્ની સાથે જાતીય સંબંધ બાંધવો, પત્નીની ઉંમર પંદર વર્ષથી ઓછી ન હોય તો તે બળાત્કાર નથી."

૨૯. ભારતીય પુરાવા અધિનિયમની કલમ ૧૧૪-A ને ક્રિમિનલ લો (એમેન્ડમેન્ટ) એક્ટ, ૧૯૮૩ દ્વારા ૨૫/૧૨/૧૯૮૩ થી કાયદાકીય પુસ્તક પર લાવવામાં આવી હતી.તે નીચે પ્રમાણે વાંચે છે:

"૧૧૪-એ. બળાત્કાર માટે અમુક કાર્યવાહીમાં સંમતિની ગેરહાજરીની ધારણા-ભારતીય દંડ સંહિતા (૧૮૬૦નો ૪૫) ની કલમ ૩૭૬ની કલમ (એ) અથવા કલમ (બી) અથવા કલમ (સી) અથવા કલમ (ડી) અથવા કલમ (ઈ) અથવા પેટા-કલમ (૨) ની કલમ (જી) હેઠળ બળાત્કારની કાર્યવાહીમાં, જ્યાં આરોપી દ્વારા જાતીય સંભોગ સાબિત થાય છે અને પ્રશ્ન એ છે કે તે બળાત્કાર કરવામાં આવ્યો હોવાનો આરોપ ધરાવતી મહિલાની સંમતિ વિના હતો કે કેમ અને તે અદાલત સમક્ષના તેના પુરાવામાં જણાવે છે કે તેણે સંમતિ આપી ન હતી, તો અદાલત ધારે છે કે તેણે સંમતિ આપી ન હતી.

૩૦. અદાલતને આરોપી સામે કલમ ૧૧૪-A માં સમાવિષ્ટ ધારણા દોરવા માટે સક્ષમ બનાવવા માટે, પહેલા ફરિયાદી પર આરોપી દ્વારા જાતીય સંભોગ કરવામાં આવ્યો હોવાનું સાબિત કરવું જરૂરી છે અને બીજું, તે સાબિત કરવું જોઈએ કે તે ફરિયાદીની સંમતિ વિના કરવામાં આવ્યું હતું. એકવાર ફરિયાદી તેણીના પુરાવામાં જણાવે છે કે તેણીએ આરોપી દ્વારા તેણી પર કરવામાં આવેલા જાતીય સંભોગના કૃત્ય માટે સંમતિ આપી ન હતી, જે તેણીના નિવેદન મુજબ, આરોપી દ્વારા તેણીની ઈચ્છા વિરુદ્ધ કરવામાં આવી હતી અને આરોપી તેના બચાવના પુરાવાઓમાં કોઈ સંતોષકારક સમજૂતી આપવામાં નિષ્ફળ ગયો હતો આ મુદ્દા

પર પુરાવા, અદાલત આરોપી સામે ભારતીય પુરાવા અધિનિયમની કલમ ૧૧૪-એ હેઠળ ધારણા કરવા માટે હકદાર રહેશે કે તેણે ફરિયાદી પર તેની ઈચ્છા વિરુદ્ધ અને તેની સંમતિ વિના જાતીય સંભોગનું કૃત્ય કર્યું હતું. સંમતિ સાથે અથવા સંમતિ વિના જાતીય સંભોગ કરવામાં આવ્યો હતો કે કેમ તે પ્રશ્ન હકીકતનો પ્રશ્ન હોવાથી ભારતીય પુરાવા અધિનિયમની કલમ ૧૧૪-એની કઠોરતાને લાગુ કરતા પહેલા દરેક કેસમાં પુરાવા દ્વારા સાબિત કરવો પડશે.

૩૧. મોટાભાગના અધિકારક્ષેત્રોમાં બળાટકારની ઘટના એક નિર્ણાયક અભિવ્યક્તિ પર આધારિત છે અને તે છે સંમતિ. આ ઘટકના વિશ્લેષણમાં, સૌથી વધુ વારંવાર પૂછાતો સરળ પ્રશ્ન એ છે કે શું પીડિતાએ આરોપી દ્વારા જાતીય પ્રવેશના કૃત્ય માટે સંમતિ આપી હતી કે નહીં, મુદ્દાની ઊંડાણોને ખરેખર પ્રશંસા કર્યા વિના. આ શબ્દોના અર્થ અને પ્રકૃતિ અંગે શિક્ષણવિદો અને વ્યાવસાયિકો વચ્ચે લાંબા સમયથી ચાલી રહેલા મતભેદો અને ચર્ચાઓના પરિણામે અદાલતોએ નિર્દેશ આપ્યો છે કે સંમતિનો તેનો "સામાન્ય અર્થ" હોવો જોઈએ.

૩૨. સ્ટ્રાઉડ્સ જ્યુડિશિયલ ડિક્શનરી (પાંચમી આવૃત્તિ) પાનું ૫૧૦ માં "સંમતિ" નો નીચેનો અર્થ આપવામાં આવ્યો છે:—

"સંમતિ એ તર્કનું કાર્ય છે, વિચાર-વિમર્શ સાથે, મનનું વજન, સંતુલનની જેમ, દરેક બાજુ સારા અને અનિષ્ટનું છે.

૩૩. તે હોલમેન વિરુદ્ધ રાણીના કેસનો ઉદ્દેશ કરે છે:[૧૯૭૦] ડબલ્યુ એ આર ૨ જેમાં એવું માનવામાં આવ્યું હતું કે:

"સંમતિની રચના કરવા માટે સંપૂર્ણ ઇચ્છા હોવી જરૂરી નથી.સંભોગ માટે સ્ત્રીની સંમતિ ખચકાટ, અનિચ્છા અથવા દ્વેષપૂર્ણ હોઈ શકે છે, પરંતુ જો તે સભાનપણે તેની મંજૂરી આપે તો સંમતિ હોય છે.

૩૪. આર વિરુદ્ધ ઓલુગબોજામાં પણ આવું જ અવલોકન હતું:[૧૯૮૧] ૩ ડબલ્યુ એલ આર ૫૮૫ જેમાં એવું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું કે "બળાત્કારમાં સંમતિ વાસ્તવિક ઇચ્છાથી માંડીને અનિચ્છા સંમતિ સુધીની માનસિક સ્થિતિઓને આવરી લે છે, અને સંમતિનો મુદ્દો કેટલાક વધુ નિર્દેશ વિના જરૂરી પર છોડવો જોઈએ નહીં".

૩૫. ન્યાયમૂર્તિ સ્ટીફન, ક્વીન વિરુદ્ધ કલેરેન્સમાં:(૧૮૮૮) ૨૨ QBD ૨૩ અવલોકન કર્યું –

"મને એવું લાગે છે કે છેતરપિંડી ગુનાહિત બાબતોમાં સંમતિને દૂષિત કરે છે તે દરખાસ્ત જો શબ્દના સંપૂર્ણ અર્થમાં અને લાયકાત વિના લાગુ કરવામાં આવે તો તે સાચું નથી.તે સાચું હોવું ખૂબ ટૂંકું છે, કારણ કે ગાણિતિક સૂત્ર સાચું છે.

૩૬. ન્યાયમૂર્તિ વિલ્સ, અવલોકન કર્યું

"છેતરપિંડી દ્વારા મેળવેલી સંમતિ એ સંમતિ નથી તે હકીકતમાં અથવા કાયદામાં સામાન્ય દરખાસ્ત તરીકે સાચું નથી.જો કોઈ પુરુષ શેરીમાં કોઈ સ્ત્રીને મળે અને તેની સાથે સંભોગ કરવા માટે તેણીની સંમતિ મેળવવા માટે જાણીજોઈને તેણીને ખરાબ પૈસા આપે, તો તે છેતરપિંડી દ્વારા તેણીની સંમતિ મેળવે છે, પરંતુ તેણીએ સંમતિ આપી ન હોવાનું કહેવું બાલિશ હશે.

૩૭. પૃષ્ઠ ૨૦૫ પર વર્સ એન્ડ ફ્રેઝીસ પરમેનન્ટ એડિશન વોલ્યુમ ૮એમાં ઉલ્લેખિત કેટલાક નિર્ણયો માન્ય છે.

"કે પુખ્ત સ્ત્રીની પ્રકૃતિ અને જાતીય કૃત્યના પરિણામો વિશેની સમજણ 'સંમતિ' ની રચના કરવા માટે બુદ્ધિશાળી સમજણ હોવી

જોઈએ.દંડાત્મક કાયદામાં સંમતિ, બળાત્કારને વ્યાખ્યાયિત કરવા માટે, તેના મહત્વ અને નૈતિક ગુણવત્તાના જ્ઞાનના આધારે બુદ્ધિનો ઉપયોગ કરવો જરૂરી છે અને પ્રતિકાર અને સંમતિ વચ્ચે પસંદગી હોવી આવશ્યક છે.કાનૂની સંમતિ, જે બળાત્કાર માટે કાર્યવાહીમાં પૂરતી રાખવામાં આવશે, તે વ્યક્તિ માટે પ્રતિબદ્ધ કૃત્યની પ્રકૃતિ, તેના અનૈતિક પાત્ર અને સંભવિત અથવા કુદરતી પરિણામોને સમજવા અને તેની પ્રશંસા કરવાની ક્ષમતા ધારે છે.(જુઓ:લોકો વિરુદ્ધ પેરી, ૨૬ કેલ. એપ. ૧૪૩).

૩૮. ભારતની અદાલતોએ મોટાભાગે આ પરીક્ષણો અપનાવ્યા છે કે કેમ તે જાણવા માટે કે શું સંમતિ સ્વૈચ્છિક હતી કે શું તે દૂષિત કરવામાં આવી હતી જેથી કાનૂની સંમતિ ન હોય.રાવ હરનરૈન સિંહ વિરુદ્ધ રાજ્ય:એ. આઈ. આર. ૧૯૫૮ પંજાબ ૧૨૩નું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું:—

" અનિવાર્ય મજબૂરી, સંમતિ, બિન-પ્રતિકાર અથવા નિષ્ક્રિય ત્યાગની સામે માત્ર લાચાર રાજીનામાનું કાર્ય, જ્યારે સ્વૈચ્છિક વિધાશાખા કાં તો ભયથી ઘેરાયેલી હોય અથવા દબાણથી દૂષિત હોય, ત્યારે કાયદામાં સમજાય છે તેમ 'સંમતિ' ગણી શકાય નહીં.બળાત્કારના આરોપના બચાવ તરીકે સ્ત્રીની સંમતિ માટે સ્વૈચ્છિક ભાગીદારીની જરૂર પડે છે,

માત્ર બુદ્ધિની ક્વાયત પછી જ નહીં, જ્ઞાનના આધારે, કાર્યના મહત્વ અને નૈતિક ગુણવત્તાના આધારે, પરંતુ મુક્તપણે ઉપયોગ કર્યા પછી પ્રતિકાર અને સંમતિ વચ્ચેની પસંદગી.

ભય અથવા આતંકના પ્રભાવ હેઠળ તેના શરીરને રજૂ કરવું એ સંમતિ નથી. સંમતિ અને રજૂઆત વચ્ચે તફાવત છે. દરેક સંમતિમાં રજૂઆતનો સમાવેશ થાય છે પરંતુ તેનાથી વિપરીત હવે અનુસરવામાં આવે છે અને માત્ર રજૂઆતના કાર્યમાં સંમતિ શામેલ નથી. બળાત્કાર જેવા ગુનાહિત પાત્રના કૃત્યને દૂર કરવા માટે છોકરીની સંમતિ, વિવેકપૂર્ણ કાર્ય હોવું જોઈએ, વિચાર-વિમર્શ સાથે, મનને સંતુલનમાં તોલ્યા પછી, દરેક બાજુના સારા અને અનિષ્ટ, હાલની ક્ષમતા સાથે અને વ્યક્તિની ઈચ્છા અથવા આનંદ અનુસાર સંમતિ પાછી ખેંચવાની શક્તિ હોવી જોઈએ.

૩૯. કેરળની ઉચ્ચ અદાલતે વિજયન પિલ્લઈ @બાબુ વિરુદ્ધ કેરળ રાજ્ય કેસમાં આ જ અભિપ્રાય વ્યક્ત કર્યો હતો: ૧૯૮૯ (૨) કે એલ જે ૨૩૪. ન્યાયમૂર્તિ બાલાકૃષ્ણને, તે સમયે, નિરીક્ષણ કર્યું હતું:-

"૧૦. નક્કી કરવાનો મહત્વપૂર્ણ પ્રશ્ન એ છે કે શું ઉપરોક્ત સંજોગો પી. ડબલ્યુ. ૧ ની સંમતિ દર્શાવવા માટે પૂરતા છે. ફરિયાદીની સંમતિ હતી તે

સાબિત કરવા માટે તે સ્થાપિત કરવું આવશ્યક છે કે તેણીએ પોતાની શારીરિક અને માનસિક શક્તિની મુક્ત અને અનિયંત્રિત સ્થિતિમાં તેણી ઇચ્છે તે રીતે કાર્ય કરવા માટે મુક્તપણે પોતાને રજૂ કરી હતી.સંમતિ એ વિચાર-વિમર્શ સાથે ચુકિતનું એક કાર્ય છે, અનિવાર્ય મજબૂરી, બિન-પ્રતિકાર અને નિષ્ક્રિય ત્યાગની સામે માત્ર અસહાય રાજીનામાનું કાર્ય "સંમતિ" ગણી શકાય નહીં.સંમતિ એટલે વ્યક્તિના મનમાં ક્રિયા કરવાની મંજૂરી આપવાની સક્રિય ઇચ્છા અને શું કરવાનું છે તેનું જ્ઞાન, અથવા જે કાર્ય કરવામાં આવી રહ્યું છે તેની પ્રકૃતિ કોઈ કાર્યની સંમતિ માટે જરૂરી છે.સંમતિ કાર્ય કરવાની ભૌતિક શક્તિ, કાર્ય કરવાની નૈતિક શક્તિ અને આ શક્તિઓનો ગંભીર અને નિર્ધારિત અને મુક્ત ઉપયોગ ધારે છે.કાર્ય કરવાની દરેક સંમતિમાં રજૂઆતનો સમાવેશ થાય છે, પરંતુ તે કોઈ પણ રીતે અનુસરતું નથી કે માત્ર રજૂઆતમાં સંમતિ શામેલ છે.જોવિટના ડિક્શનરી ઓફ ઇંગ્લિશ લો II એડિશનમાં, વોલ્યુમ ૧ સંમતિને નીચે પ્રમાણે સમજાવે છે:

' વિચાર-વિમર્શ સાથે તર્કનું કાર્ય, મન, સંતુલનની જેમ, બંને બાજુ સારા કે અનિષ્ટનું વજન કરે છે.સંમતિ ત્રણ વસ્તુઓની ધારણા કરે છે- એક શારીરિક શક્તિ, એક માનસિક શક્તિ અને તેનો મુક્ત અને ગંભીર ઉપયોગ.તેથી તે છે કે જો સંમતિ ધમકી, બળજબરી, મધ્યસ્થીથી

લાદવામાં, છળકપટ, આશ્ચર્ય અથવા અનુચિત પ્રભાવ દ્વારા મેળવવામાં આવે, તો તેને ભ્રમ તરીકે ગણવામાં આવે છે, અને મનની ઇરાદાપૂર્વકની અને મુક્ત ક્રિયા તરીકે નહીં."

૪૦. એન્થોની ઉર્ફે ભક્તવત્સલુમાં:એ. આઈ. આર. ૧૯૬૦ મદ્રાસ ૩૦૮, ન્યાયમૂર્તિ રામાસ્વામી, તેમના સંમત અભિપ્રાયમાં રાવ હરનરૈન સિંહના કેસ (ઉપરોક્ત) માં નિર્ધારિત સિદ્ધાંત સાથે સંપૂર્ણપણે સંમત થયા અને નિરીક્ષણ કર્યું:-

"એક સ્ત્રીને સંમતિ ત્યારે જ કહેવામાં આવે છે જ્યારે તેણી ઇચ્છે તે રીતે કાર્ય કરવા માટે તેણીની શારીરિક અને નૈતિક શક્તિના મુક્ત અને અનિયંત્રિત કબજામાં રહીને પોતાને રજૂ કરવા માટે સંમત થાય છે.સંમતિ એ જે સંમતિ આપવામાં આવી રહી છે તેને પ્રતિબંધિત કરવા અથવા અટકાવવાના મુક્ત અને નિરંકુશ અધિકારનો ઉપયોગ સૂચવે છે; તે હંમેશા બીજા દ્વારા જે કરવાની દરખાસ્ત કરવામાં આવે છે અને પહેલાના દ્વારા સંમતિ આપવામાં આવે છે તેની સ્વૈચ્છિક અને સભાન સ્વીકૃતિ છે.

૪૧. ભારતીય દંડ સંહિતા 'સંમતિ' ને હકારાત્મક શબ્દોમાં વ્યાખ્યાયિત કરતી

નથી, પરંતુ સંહિતા હેઠળ જેને 'સંમતિ' તરીકે ગણી શકાય નહીં તે કલમ ૯૦ દ્વારા સમજાવવામાં આવી છે.કલમ ૯૦ નીચે પ્રમાણે વાંચે છે:

"૯૦.ભય અથવા ગેરસમજણ હેઠળ આપવામાં આવી હોવાનું જાણીતું સંમતિ એ આ સંહિતાના કોઈપણ વિભાગ દ્વારા બનાવાયેલ સંમતિ નથી, જો સંમતિ કોઈ વ્યક્તિ દ્વારા ઈજાના ભય હેઠળ અથવા હકીકતની ખોટી ધારણા હેઠળ આપવામાં આવે છે, અને જો કાર્ય કરતી વ્યક્તિ જાણે છે અથવા માનવાનું કારણ ધરાવે છે, કે સંમતિ આવા ભય અથવા ખોટી ધારણાના પરિણામે આપવામાં આવી હતી;

૪૨. ઈજાના ડરથી પહેલાં અને હકીકતની ખોટી ધારણા હેઠળ આપવામાં આવેલી સંમતિ બિલકુલ 'સંમતિ' નથી.કલમ ૯૦ના પ્રથમ ભાગમાં આ જ આદેશ આપવામાં આવ્યો છે.કલમ ૯૦ માં ઉલ્લેખિત આ બે આધારો બળજબરી અને હકીકતની ભૂલ સમાન છે જે આપણા દેશ તેમજ અન્ય દેશોના ન્યાયશાસ્ત્ર હેઠળ વ્યવહારને દૂષિત કરી શકે તેવા પરિચિત આધારો છે.

૪૩. કલમ ૯૦ના પ્રથમ ભાગમાં દર્શાવેલ પરિબળો પીડિતના દષ્ટિકોણથી છે.કલમ ૯૦ નો બીજો ભાગ આરોપીના દષ્ટિકોણથી અનુરૂપ જોગવાઈ કરે છે.તેમાં એવી કલ્પના કરવામાં આવી છે કે આરોપી પાસે પણ જ્ઞાન છે અથવા

એવું માનવાનું કારણ છે કે સંમતિ પીડિત દ્વારા ઈજાના ડર અથવા હકીકતની ખોટી ધારણાના પરિણામે આપવામાં આવી હતી.આમ, બીજો ભાગ દૂષિત સંમતિ મેળવનાર વ્યક્તિના જ્ઞાન અથવા વાજબી માન્યતા પર ભાર મૂકે છે.બંને ભાગોની જરૂરિયાતો સંચિત રીતે સંતોષવી જોઈએ.બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, અદાલતે જોવું પડશે કે સંમતિ આપનાર વ્યક્તિએ ઈજા થવાના ડરથી અથવા હકીકતના ગેરસમજના ડરથી તે આપી હતી કે કેમ અને અદાલતને પણ સંતોષ થવો જોઈએ કે આ કૃત્ય કરનાર વ્યક્તિ એટલે કે કથિત ગુનેગાર, હકીકતથી સભાન છે અથવા તે વિચારવાનું કારણ હોવું જોઈએ પરંતુ ભય અથવા ગેરસમજને કારણે સંમતિ આપવામાં આવી ન હોત.આ કલમ ૮૦ ની યોજના છે જે નકારાત્મક પરિભાષામાં જોડાયેલી છે.

૪૪. જોકે, કલમ ૮૦ ને ભારતીય દંડ સંહિતાના હેતુઓ માટે સંમતિની સંપૂર્ણ વ્યાખ્યા તરીકે સમજી શકાતી નથી.'સંમતિ' નો સામાન્ય અર્થ અને ખ્યાલ બાકાત રાખવાનો ઈરાદો નથી.સર્વોચ્ચ અદાલત અને ઉચ્ચ અદાલતોના વિવિધ નિર્ણયો માત્ર કલમ ૮૦ની ભાષા દ્વારા જ નહીં, પરંતુ 'સંમતિ' શબ્દની વ્યુત્પત્તિ દ્વારા સંચાલિત વ્યાપક ક્ષેત્રની મુસાફરી કરે છે.

૪૫. ઉદય વિરુદ્ધ કાર્ણટક રાજ્યના કિસ્સામાં, (૨૦૦૩) ૪ એસ. સી. સી. ૪૬:૨૦૦૩ એસ. સી. સી. (સી. આર. આઈ.) ૭૭૫, સુપ્રીમ કોર્ટે ચેતવણી

આપી હતી કે ફરિયાદી દ્વારા જાતીય સંભોગ માટે આપવામાં આવેલી સંમતિ સ્વૈચ્છિક છે કે નહીં, અથવા તે હકીકતની ખોટી ધારણા હેઠળ આપવામાં આવી છે કે કેમ તે નક્કી કરવા માટે કોઈ સ્ટ્રેઈટફોર્વર્ડ ફોર્મ્યુલા નથી. અહેવાલના પાન ૫૭ પર કોર્ટે જણાવ્યું હતું કે:

"૨૧.....અંતિમ વિશ્લેષણમાં, અદાલતો દ્વારા નિર્ધારિત પરીક્ષણો સંમતિના પ્રશ્ન પર વિચાર કરતી વખતે ન્યાયિક મનને શ્રેષ્ઠ માર્ગદર્શન પૂરું પાડે છે, પરંતુ અદાલતે, દરેક કેસમાં, નિષ્કર્ષ પર પહોંચતા પહેલાં, તેની સમક્ષના પુરાવા અને આસપાસના સંજોગો પર વિચાર કરવો જોઈએ, કારણ કે દરેક કેસમાં તેની પોતાની વિશિષ્ટ હકીકતો હોય છે જે આ પ્રશ્ન પર અસર કરી શકે છે કે શું સંમતિ સ્વૈચ્છિક હતી, અથવા હકીકતની ખોટી ધારણા હેઠળ આપવામાં આવી હતી.

૪૬. એચ. પી. રાજ્ય વિરુદ્ધ મેંગો રામ, ૨૦૦૦ (૭) એસ. સી. સી. ૨૨૪માં સુપ્રીમ કોર્ટે આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૭૫માં વ્યાખ્યાયિત બળાત્કારના ગુનાના હેતુ માટે "સંમતિ" નો અર્થ સમજાવ્યો છે. હું નીચે પ્રમાણે પેરા-૧૩ ટાંકી શકું છું:

" કલમ ૩૭૫ ના હેતુ માટે સંમતિ માટે સ્વૈચ્છિક ભાગીદારી માત્ર

અધિનિયમના મહત્વ અને નૈતિક ગુણવત્તાના જ્ઞાનના આધારે બુદ્ધિનો ઉપયોગ કર્યા પછી જ નહીં પરંતુ પ્રતિકાર સંમતિ વચ્ચેની પસંદગીનો સંપૂર્ણ ઉપયોગ કર્યા પછી પણ જરૂરી છે.સંમતિ હતી કે નહીં તે તમામ સંબંધિત સંજોગોના કાળજીપૂર્વક અભ્યાસ પર જ નક્કી કરવાનું છે.

૪૭. કૈની રાજન વિરુદ્ધ કેરળ રાજ્ય, (૨૦૧૩) ૮ એસ. સી. સી. ૧૧૩ માં સુપ્રીમ કોર્ટે પેરા-૧૨માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું:

“૧૨. આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૭૫ "બળાત્કાર" અભિવ્યક્તિને વ્યાખ્યાયિત કરે છે, જે સૂચવે છે કે પ્રથમ કલમ કાર્યરત છે, જ્યાં સ્ત્રી તેની ઇન્દ્રિયો ધરાવે છે, અને તેથી, સંમતિ આપવા માટે સક્ષમ છે પરંતુ કાર્ય તેની ઇચ્છા વિરુદ્ધ કરવામાં આવે છે; અને બીજું, જ્યાં તે તેની સંમતિ વિના કરવામાં આવે છે; ત્રીજું, ચોથું અને પાંચમું, જ્યારે સંમતિ હોય છે, પરંતુ તે એવી સંમતિ નથી કે જે ગુનેગારને બહાનું આપે છે, કારણ કે તે કોઈ પણ વ્યક્તિ પર તેણીને મૂકીને મેળવવામાં આવે છે જેમાં તેણી મૃત્યુ અથવા નુકસાનના ભયમાં રસ ધરાવે છે."તેણીની ઇચ્છા વિરુદ્ધ" અભિવ્યક્તિનો અર્થ એ છે કે મહિલાના વિરોધ છતાં આ કૃત્ય કરવામાં આવ્યું હોવું જોઈએ.જો માત્ર પુરાવાના આધારે અથવા કેસની સંભાવનાઓના આધારે સંમતિ વિશે અનુમાન લગાવી શકાય

છે."સંમતિ "એ વિચાર-વિમર્શ સાથે ચુકિતનું કાર્ય પણ કહેવાય છે.તે વ્યક્તિના મનમાં ફરિયાદ કરાયેલ કાર્ય કરવાની મંજૂરી આપવાની સક્રિય ઇચ્છા દર્શાવે છે.આઈ. પી. સી. ની કલમ ૮૦ "સંમતિ" અભિવ્યક્તિનો સંદર્ભ આપે છે.જોકે, કલમ ૮૦ "સંમતિ" ને વ્યાખ્યાયિત કરતી નથી, પરંતુ સંમતિ શું નથી તેનું વર્ણન કરે છે."કલમ ૩૭૫ના હેતુ માટે "સંમતિ" માટે સ્વૈચ્છિક ભાગીદારીની જરૂર છે, માત્ર અધિનિયમના મહત્વ અને નૈતિક ગુણવત્તાના જ્ઞાનના આધારે બુદ્ધિની ક્વાયત કર્યા પછી જ નહીં, પરંતુ પ્રતિકાર અને સંમતિ વચ્ચેની પસંદગીનો સંપૂર્ણ ઉપયોગ કર્યા પછી.સંમતિ હતી કે નહીં તે તમામ સંબંધિત સંજોગોના કાળજીપૂર્વક અભ્યાસ પર જ નક્કી કરવાનું છે.[સ્ટેટ ઓફ એચ. પી. વિરુદ્ધ મેંગો રામ (૨૦૦૦) ૭ એસ. સી. સી. ૨૨૪ જુઓ]

૪૮. હું મહમૂદ ફાઝ્કી વિરુદ્ધ રાજ્ય (એન. સી. ટી. દિલ્હી સરકાર), ૨૦૧૭ (૮) એડી (ડેલ) ૩૨૧ના કેસમાં દિલ્હી હાઈકોર્ટના નિર્ણયનો પણ ઉલ્લેખ કરી શકું છું, જેમાં હાઈકોર્ટના વિદ્વાન સિંગલ જજે પેરા-૮૪ અને ૮૫માં નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:

"૮૪. ઉપરોક્ત પ્રશ્નોના જવાબ આપવા માટે, "સંમતિ" શબ્દ, ખાસ કરીને જાતીય પ્રવૃત્તિના સંબંધમાં, શું સૂચિત કરે છે તે જોવું જરૂરી

રહેશે.સામાન્ય ભાષામાં, સંમતિનો અર્થ થાય છે બળજબરી અથવા ધમકીઓ દ્વારા દુરુપયોગ અથવા શોષણ કર્યા વિના જાતીય પ્રવૃત્તિમાં જોડાવા માટે ફરિયાદીની સ્વૈચ્છિક સંમતિ.સંમતિના સ્પષ્ટ ઘટકો એ છે કે, સંમતિ આપી શકાય તેમ હોવાથી, તેને કોઈપણ સમયે, કોઈપણ ક્ષણે રદ કરી શકાય છે.આમ, જાતીય હુમલાને વ્યાખ્યાયિત કરવામાં જાતીય સંમતિ મુખ્ય પરિબળ હશે કારણ કે સંમતિ વિના કોઈપણ જાતીય પ્રવૃત્તિ બળાત્કાર હશે.જાતીય સંમતિના વિવિધ નમૂનાઓ સૂચવવાનું તાજેતરનું વલણ છે.પરંપરાગત અને સૌથી વધુ સ્વીકૃત મોડેલ "હકારાત્મક મોડેલ" હશે જેનો અર્થ થાય છે કે "હા" એ "હા" છે અને "ના" એ "ના" છે.સંમતિના ઉપરોક્ત મોડેલની સાર્વત્રિક સ્વીકૃતિમાં થોડી મુશ્કેલી હશે, કારણ કે અમુક કિસ્સાઓમાં, હકારાત્મક સંમતિ અથવા સકારાત્મક અસ્વીકાર હોઈ શકે છે, પરંતુ તે અંતર્ગત/નિષ્ક્રિય રહી શકે છે જે બીજાના મનમાં મૂંઝવણ તરફ દોરી શકે છે.

૮૫. કામવાસના દ્વારા પ્રેરિત જુસ્સાના કાર્યમાં, અસંખ્ય સંજોગો હોઈ શકે છે જે સંમતિને ઘેરી શકે છે અને ના કિસ્સામાં હા અથવા ના કિસ્સામાં તેનો અર્થ હંમેશા હા હોવો જરૂરી નથી. દરેક વ્યક્તિ જાણે છે કે વ્યક્તિઓ તેમની લાગણીઓને ઉજાગર કરવાના સંબંધમાં અલગ અલગ

હોય છે.પરંતુ જે સમજણું જોઈએ તે એ છે કે કોઈપણ જાતીય સંબંધનો આધાર સમાનતા અને સંમતિ છે.સામાન્ય નિયમ એ છે કે સંમતિ આપવી પડે છે અને તે ધારી શકાતી નથી.જો કે, તાજેતરના અભ્યાસો દર્શાવે છે કે વાસ્તવિકતામાં, મોટાભાગની જાતીય ક્રિયાપ્રતિક્રિયાઓ બિન-મૌખિક સંદેશાવ્યવહાર પર આધારિત છે જે સંમતિની શરૂઆત અને પારસ્પરિક છે.લિંગ દ્વિસંગીને ધ્યાનમાં લીધા વિના સંમતિનું વિશ્લેષણ પણ કરી શકાતું નથી.પુરુષો અને સ્ત્રીઓ જાતીય સંમતિની શરૂઆત અને આદાનપ્રદાન કેવી રીતે કરે છે તે વચ્ચે તફાવત છે.સામાન્ય રચના એ છે કે માણસ જાતીય ક્રિયાપ્રતિક્રિયાનો આરંભ કરનાર છે.તે સક્રિય ભાગ ભજવે છે જ્યારે એક સ્ત્રી મોટે ભાગે, બિન-મૌખિક હોય છે.આમ લિંગ સંબંધો જાતીય સંમતિને પણ પ્રભાવિત કરે છે કારણ કે પુરુષ અને સ્ત્રીને લિંગ ભૂમિકાઓમાં સામાજિક બનાવવામાં આવે છે જે જાતીય સંબંધોની તેમની ધારણા અને સંબંધના સંદર્ભમાં તેમની ચોક્કસ લિંગ ભૂમિકાઓની અપેક્ષાઓને પ્રભાવિત કરે છે.જો કે, આજના આધુનિક વિશ્વમાં સમાનતા એ પ્રચલિત શબ્દ છે, આવી સ્થિતિ ન પણ હોઈ શકે.”

૪૯. ફરિયાદી-પી ડબલ્યુ ૧ ના પુરાવાની નજીકથી તપાસ કરવાની માંગ કરવામાં આવે છે, આ કેસમાં અન્ય કોઈ પુરાવા નથી જે મુદ્દાના મુદ્દા પર પ્રકાશ

પાડી શકે.તેની સંમતિ અથવા ગેરહાજરી પરિચર સંજોગોમાંથી મેળવી શકાય છે.અગાઉના અથવા સમકાલીન કૃત્યો અથવા અનુગામી વર્તણૂક કાયદેસર માર્ગદર્શિકા હોઈ શકે છે.

૫૦. અમારો મત છે કે ફરિયાદી સંમતિ આપનાર પક્ષ હતો.રેકૉર્ડ પરના પુરાવા પરથી એવું લાગે છે કે ફરિયાદી આરોપીના સંપર્કમાં આવ્યો હતો કારણ કે આરોપી ફરિયાદીના પિતાનો સારો મિત્ર હતો.સમય જતાં, એવું લાગે છે કે તેઓએ એકબીજા માટે આત્મીયતા વિકસાવી છે.પુરાવા અધિનિયમની કલમ ૧૬૫ હેઠળ તેની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને અદાલત દ્વારા મૂકવામાં આવેલા એક ખૂબ જ ચોક્કસ પ્રશ્નમાં, ફરિયાદીએ જુબાની આપી છે કે તેણે ઘરના દરવાજા અને બારીઓ બંધ કરી દીધી હતી.તેણીએ એ પણ જુબાની આપી છે કે આરોપી અવારનવાર તેના ઘરે આવતો હતો.આરોપી પરિવારના સભ્યોને ઘરની નાની નાની બાબતો જેમ કે સમારકામ વગેરેમાં મદદ કરતો હતો. તેણીએ એ પણ જુબાની આપી છે કે આરોપી પરિવારને ખેતીવાડીમાં મદદ કરતો હતો.તેણીએ એવું પણ કહ્યું છે કે કેટલીકવાર તેઓ સાથે બપોરનું ભોજન કરતા હતા.તેણીએ તેની કોસ-એક્ઝામિનેશનમાં જુબાની આપી છે કે આરોપી દ્વારા જાતીય સંભોગના પ્રથમ કૃત્ય પછી, આરોપી લગભગ દોઢ કલાક તેના ઘરે રહ્યો હતો.દોઢ કલાકના તે સમયગાળામાં તેઓ બંને ખાટલા પર બેસતા રહ્યા.તેણીએ પદબ્રષ્ટ કર્યું છે કે તેના માતાપિતા ઘરે આવે તે પહેલાં, તેણીએ કપડાં ધોયા હતા

અને સૂકવવાના હેતુથી તેમને દોરી પર મૂક્યા હતા.તેણીએ પદભ્રષ્ટ કર્યું છે કે તેણીએ કપડાં ધોઈ નાખ્યા અને તેમને સૂકવવા માટે લટકાવી દીધા જેથી તેના માતાપિતાને કંઈપણ ખબર ન પડે.તેણીએ સ્વીકાર્યું છે કે તેના પિતાએ તેની સાથે પૂછપરછ કરી હતી કે તેમના ઘરે કોઈ આવ્યું છે કે નહીં.તેણીએ જુબાની આપી છે કે, તે સમયે, તેણીએ ખુલાસો કર્યો ન હતો કે આરોપી તેમના ઘરે આવ્યા હતા.તેણીએ જુબાની આપી છે કે પ્રથમ સંભોગના કૃત્યના બીજા દિવસે પણ આરોપી ફરિયાદીના ઘરે ગયો હતો.તેણીએ જાતે જ જુબાની આપી છે કે આરોપી દરરોજ સાંજે તેના ઘરે આવતો હતો.તેણીએ પદભ્રષ્ટ કર્યું છે કે ગર્ભાવસ્થાના પાંચ મહિના પ્રાપ્ત કર્યા પછી, તેણીએ તેના પરિવારના સભ્યોને આ વિશે ખુલાસો કર્યો હતો.તેણીએ પદભ્રષ્ટ કર્યું છે કે જ્યારે પણ તેણીની માતા માસિક ચક્ર વિશે પૂછપરછ કરતી ત્યારે તે ખૂબ જ આકસ્મિક જવાબ આપતી હતી.તેણીએ પદભ્રષ્ટ કર્યું છે કે તેણી ક્યારેય તેના માતાપિતા સમક્ષ સાચી હકીકત જાહેર કરતી નહોતી.તેણીએ પદભ્રષ્ટ કર્યું છે કે માતા-પિતાને ખબર પડી કે તે ગર્ભવતી છે અને જ્યારે માતા-પિતાએ તેણીનો ગર્ભાવસ્થા વિશે સામનો કર્યો ત્યારે પણ તેણે કોઈનું નામ લીધું ન હતું.તેણીએ જુબાની આપી છે કે જ્યારે પરિવારના સભ્યો અને અન્ય સંબંધીઓએ ડૉક્ટરને ગર્ભનું ગર્ભપાત કરવાની વિનંતી કરી હતી, ત્યારે તેણીએ તેનો વિરોધ કર્યો હતો તેણીએ જુબાની આપી છે કે તેણી જાણતી હતી કે આરોપી પરિણીત પુરુષ અને બે બાળકોનો પિતા હતો.બચાવ પક્ષના વકીલ દ્વારા તેણીને આપવામાં આવેલા અન્ય તમામ

સૂચનોને ફરિયાદી દ્વારા નકારી કાઢવામાં આવ્યા છે.

૫૧. તે માનવું ખૂબ જ મુશ્કેલ છે કે એક ૧૮ વર્ષની છોકરી, જેના પર આરોપી દ્વારા બળાત્કાર કરવામાં આવ્યો હોવાનો આરોપ છે, તે આરોપીને તેની બાજુમાં દોઢ કલાક સુધી ખાટલા પર બેસવાની મંજૂરી આપશે.તેણીએ પછી તરત જ કપડાં ધોઈ નાખ્યા અને તેમને સૂકવવા માટે દોરી પર લટકાવી દીધા જેથી માતા-પિતાને કંઈપણ વિશે ખબર ન પડે, તે સંમતિના મુદ્દા પર ઘણું બોલે છે.ફરિયાદીનો સૌથી આકર્ષક પુરાવો એ છે કે જ્યારે પરિવારના સભ્યોએ ડૉક્ટરને ગર્ભાવસ્થાને સમાપ્ત કરવા કહ્યું, ત્યારે તેણે વિરોધ કર્યો.તેણીએ વાંધો ઉઠાવ્યો કારણ કે એવું લાગે છે કે તે બાળકને રાખવા અને બાળકને જન્મ આપવા માંગતી હતી.આખરે તેણે આ જ કર્યું.

૫૨. વિદ્વાન એપીપી શ્રી રાવલે રજૂઆત કરી હતી કે ફરિયાદી જાણતો હતો કે આરોપી એક પરિણીત પુરુષ અને બે બાળકોનો પિતા છે અને આવા સંજોગોમાં તે આરોપીને તેને સ્પર્શ કરવા દેશે નહીં.વિદ્વાન એપીપી શ્રી રાવલ દ્વારા જે દલીલ કરવામાં આવી છે તે એવું લાગે છે કે ફરિયાદી પ્રેમમાં નહીં પડે અથવા પરિણીત પુરુષ સાથે કોઈ આત્મીયતા વિકસાવશે નહીં, અને તે પણ બે બાળકોના પિતા સાથે.આ પ્રકારના સંબંધોમાં કંઈ વિચિત્ર કે અસામાન્ય નથી.દરરોજ આપણે આવા કિસ્સાઓ સામે આવીએ છીએ.

૫૩. અન્ય એક સંજોગો, જે ફરિયાદીના મૌખિક પુરાવા પરથી પ્રતિબિંબિત થાય છે, તે એ છે કે ફરિયાદી ગર્ભવતી હોવાનું બધાને જાણ થયા પછી તરત જ, ભરતભાઈ અને મધુભાઈ નામના બે વ્યક્તિઓને કોઈ સમાધાનના હેતુથી આરોપીના ઘરે મોકલવામાં આવ્યા હતા.આરોપી કોઈ યોગ્ય જવાબ આપવામાં નિષ્ફળ જતાં આખરે પ્રથમ માહિતી અહેવાલ દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો.આ પછા ખૂબ જ વિચિત્ર બાબત છે.જો ૧૯ વર્ષની દીકરી પર કોઈ વ્યક્તિ દ્વારા બળાત્કાર કરવામાં આવે છે, તો પછી ફરિયાદીના પિતાએ સમાધાનના હેતુથી કોઈને આરોપીના ઘરે કેમ મોકલવો જોઈએ.

૫૪. અમને એવું લાગે છે કે વસ્તુઓ ફરિયાદીના નિયંત્રણની બહાર ગઈ હશે, તેથી તેની પાસે બળાત્કારના ગુના માટે સંબંધિત પોલીસ સ્ટેશનમાં પ્રથમ માહિતી અહેવાલ દાખલ કરવા સિવાય બીજો કોઈ વિકલ્પ બચ્યો ન હતો.તેણી પાસે ટ્રાયલ કોર્ટ સમક્ષ જુબાની આપવા સિવાય બીજો કોઈ વિકલ્પ બચ્યો ન હોત કે આરોપીએ તેના પર બળજબરીથી બળાત્કાર ગુજાર્યો હતો.આ પરિવારના સભ્યો, સંબંધીઓ, મિત્રો વગેરેના જબરદસ્ત દબાણને કારણે હોઈ શકે છે.

૫૫. રાજુ વિરુદ્ધ એમ. પી. રાજ્ય, (૨૦૦૮) ૧૫ એસ. સી. સી. ૧૩૩ માં સુપ્રીમ કોર્ટે પુનરાવર્તન કર્યું હતું કે બળાત્કાર, છેડતી અને અન્ય શારીરિક

અત્યાચારના કેસોમાં ફરિયાદીના પુરાવાને ઈજાગ્રસ્ત સાક્ષીના પુરાવા તરીકે સમજવામાં આવે છે જેથી કોઈ સમર્થનની જરૂર ન પડે, ચુકાદો આવ્યો હતો કે આરોપીને ખોટી અસરની શક્યતા સામે પણ રક્ષણ આપવું જોઈએ.તે રેખાંકિત કરવામાં આવ્યું હતું કે આવા કિસ્સાઓમાં પીડિતની જુબાની, જો કે ખૂબ વજન ધરાવે છે પરંતુ તે જ છે, તે જરૂરી નથી કે સાર્વત્રિક અને યાંત્રિક રીતે શણગાર અને અતિશયોક્તિથી તમામ સંજોગોમાં મુક્ત હોવાનું સ્વીકારી શકાય.એવો ચુકાદો આપવામાં આવ્યો હતો કે પીડિતાની સંમતિની ગેરહાજરીની ધારણા, જ્યાં આરોપી દ્વારા જાતીય સંભોગ પુરાવા અધિનિયમની કલમ ૧૧૪ એ મા માનવામાં આવે છે તેમ સાબિત થાય છે, તે ભારતીય પુરાવા અધિનિયમની કલમ ૧૧૩ એ અને ૧૧૩ બી હેઠળ ધારણાના વ્યાપક અને મર્યાદાની તુલનામાં તેની અરજીમાં અત્યંત પ્રતિબંધિત હતી. એવો ખુલાસો કરવામાં આવ્યો હતો કે જ્યાં સુધી બળાત્કારના આરોપની વાત છે, ત્યાં સુધી ફરિયાદીના પુરાવાની તપાસ ઘાયલ સાક્ષી તરીકે થવી જોઈએ, જેની સ્થળ પર હાજરી સંભવિત છે, પરંતુ એવું ક્યારેય માની શકાતું નથી કે તેણીના નિવેદનને હંમેશા અપવાદ વિના, ગોસ્પેલ સત્ય તરીકે લેવું જોઈએ.આ ચુકાદાનો સાર જે સમયની કસોટી પર ટકી રહ્યો છે તે જાહેર કરે છે કે સામાન્ય રીતે બળાત્કાર અથવા બિન-સંમતિથી શારીરિક હુમલાની પીડિતાની જુબાનીને સાચી અને નિર્દોષ તરીકે સ્વીકારવી જોઈએ, તેમ છતાં તે ન્યાયિક તપાસને આધિન રહેશે નહીં તો આકસ્મિક, નિયમિત અને આપમેળે તેની સ્વીકૃતિ આરોપી વ્યક્તિની અયોગ્ય

સજામાં પરિણમે છે.

૫૬. સદાશિવ રામરાવ હદબે વિરુદ્ધ મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય, (૨૦૦૬) માં ૧૦ એસ. સી. સી. ૯૨:(૨૦૦૭) ૧ એસ. સી. સી. (સી. આર. આઈ.) ૧૬૦, સુપ્રીમ કોર્ટે પુનરાવર્તન કરતી વખતે કે બળાત્કારના કેસમાં, આરોપી ફરિયાદીની એકમાત્ર જુબાની પર દોષિત ઠેરવી શકાય છે જો તે કોર્ટના મનમાં વિશ્વાસ પેદા કરવામાં સક્ષમ હોય, તો સાવચેતીનો શબ્દ મૂકો કે જ્યારે સમગ્ર કેસ અસંભવિત હોય અને થવાની સંભાવના ન હોય ત્યારે કોર્ટે જુબાની સ્વીકારતી વખતે અત્યંત સાવચેતી રાખવી જોઈએ.આ પ્રમાણે જણાવવામાં આવ્યું છે.

"૯.એ વાત સાચી છે કે બળાત્કારના કેસમાં આરોપી ફરિયાદીની એકમાત્ર જુબાની પર દોષિત ઠેરવી શકાય છે, જો તે અદાલતના મનમાં વિશ્વાસ પેદા કરવામાં સક્ષમ હોય.જો ફરિયાદી દ્વારા આપવામાં આવેલ નિવેદન કોઈપણ તબીબી પુરાવા દ્વારા અસમર્થિત હોય અથવા આસપાસના સમગ્ર સંજોગો અત્યંત અસંભવિત હોય અને ફરિયાદી દ્વારા સ્થાપિત કેસને નકારી કાઢે, તો અદાલત ફરિયાદીના એકમાત્ર પુરાવા પર કાર્યવાહી કરશે નહીં.જ્યારે સમગ્ર કેસ અસંભવિત હોય અને થવાની શક્યતા ન હોય ત્યારે અદાલતો ફરિયાદીની એકમાત્ર જુબાની સ્વીકારવામાં અત્યંત સાવચેત રહેશે.

૫૭. રાધુ વિરુદ્ધ મધ્ય પ્રદેશ રાજ્યમાં, (૨૦૦૭) ૧૨ એસ. સી. સી. ૫૭:
(૨૦૦૮) ૨ એસ. સી. સી. (સી. આર. આઈ.) ૨૦૭, સુપ્રીમ કોર્ટે આ રીતે
કાનૂની સ્થિતિનો પુનરોચ્ચાર કર્યો:

"ક.હવે તે સારી રીતે નક્કી થઈ ગયું છે કે બળાત્કારના કેસમાં
અપરાધની શોધ, ફરિયાદીના અચોક્કસ પુરાવા પર આધારિત હોઈ શકે
છે.ગુનાની પ્રકૃતિ જ સીધા સમર્થન આપતા પુરાવા મેળવવાનું મુશ્કેલ
બનાવે છે.ફરિયાદીના પુરાવાને નાની વિસંગતતાઓ અને
વિરોધાભાસના આધારે નકારી કાઢવા જોઈએ નહીં.જો બળાત્કારની
પીડિતા શપથ પર જણાવે છે કે તેણીને બળજબરીથી જાતીય સંભોગ
કરવામાં આવ્યો હતો, તો તેણીનું નિવેદન સામાન્ય રીતે સ્વીકારવામાં
આવશે, પછી ભલે તે અપ્રમાણિત હોય, સિવાય કે રેકૉર્ડ પરની
સામગ્રીમાં સંમતિ હતી અથવા સમગ્ર ઘટના અસંભવિત અથવા
કાલ્પનિક હતી તે નિષ્કર્ષ કાઢવાની જરૂર ન હોય.જો સંમતિ હોય તો
પણ, જો છોકરીની ઉંમર ૧૬ વર્ષથી ઓછી હોય તો પણ આ કૃત્ય
"બળાત્કાર" હશે.તે પણ સારી રીતે નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે
પીડિતાના ખાનગી ભાગો પર ઇજાઓની ગેરહાજરી પોતે બળાત્કારના
કેસને ખોટી સાબિત કરશે નહીં, ન તો સંમતિના પુરાવા તરીકે અર્થઘટન

કરશે.

૫૮. રાજસ્થાન રાજ્ય વિરુદ્ધ એન. કે. માં, (૨૦૦૦) ૫ એસ. સી. સી. ૩૦:૨૦૦૦ એસ. સી. સી. (સી. આર. આઈ.) ૮૯૮, સુપ્રીમ કોર્ટે આ રીતે ચુકાદો આપ્યો હતો:

"૧૯.ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૭૫ માં વ્યાખ્યાયિત બળાત્કારના ગુના માટે, જાતીય સંભોગ મહિલાની ઇચ્છા વિરુદ્ધ અથવા તેની સંમતિ વિના હોવો જોઈએ.કલમ ત્રીજીથી છઠ્ઠી દ્વારા આવરી લેવામાં આવેલા અમુક સંજોગોમાં સંમતિ મહત્વની નથી, છેલ્લી કલમ ત્યારે હોય છે જ્યારે સ્ત્રીની ઉંમર ૧૬ વર્ષથી ઓછી હોય.આ જોગવાઈઓના આધારે, બળાત્કારના આરોપી વતી સામાન્ય રીતે એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે જ્યાં ફરિયાદીની ઉંમર ૧૬ વર્ષથી ઓછી ન હોય ત્યાં સંમતિના અભાવના પુરાવાની ગેરહાજરી હુમલાને ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૭૫ના કાર્યક્ષેત્રમાંથી બહાર કાઢે છે.જો પીડિત ૧૬ વર્ષથી ઓછી ઉંમરની હોવાનું સાબિત થયું હોય તો ચોક્કસપણે સંમતિ કોઈ બચાવ નથી.જો તેણીની ઉંમર ૧૬ વર્ષ કે તેથી વધુ હોય, તો તેણીની સંમતિની ધારણા કરી શકાતી નથી; જો માત્ર પુરાવાના આધારે અથવા કેસની સંભાવનાઓના આધારે સંમતિની ધારણા કરી શકાય છે.બળાત્કારની

પીડિતાએ શપથ પર જણાવ્યું હતું કે તેણીને બળજબરીથી જાતીય સંભોગ કરવામાં આવ્યો હતો અથવા તેણીની સંમતિ વિના આ કૃત્ય કરવામાં આવ્યું હતું, તેના પર વિશ્વાસ કરવો અને અન્ય કોઈપણ જુબાનીની જેમ સ્વીકાર કરવો પડશે સિવાય કે તેણીની સંમતિ વિશે નિષ્કર્ષ કાઢવા માટે સામગ્રી ઉપલબ્ધ હોય અથવા અન્યથા ફરિયાદીની જુબાની એવી હોય જે સ્વાભાવિક રીતે અસંભવિત હશે.

૫૯. ઉપર જણાવ્યા મુજબ, તેની સંમતિ અથવા ગેરહાજરી, પરિચર સંજોગોમાંથી મેળવી શકાય છે.અગાઉના અને સમકાલીન કૃત્યો અને ફરિયાદીની અનુગામી વર્તણૂક આપણને એવું માનવા તરફ દોરી જાય છે કે તે સંમતિ આપનાર પક્ષ હતી.આ કોઈ મનોવૈજ્ઞાનિક દબાણ અથવા આરોપી દ્વારા કરવામાં આવેલા પ્રલોભન સામે નિષ્ક્રિય સમર્પણનો કેસ પણ નથી.અમને એવું લાગે છે કે આ કૃત્યની પ્રકૃતિ અને પરિણામોને સંપૂર્ણ રીતે જાણીને આવા શારીરિક સંબંધો જાળવવા માટે ફરિયાદી પક્ષ તરફથી સભાન નિર્ણયનો કેસ હતો.

૬૦. ફરિયાદી પક્ષનો કેસ, જ્યારે હકીકતો અને સંજોગોની સંપૂર્ણતાના આધારસ્તંભ પર ચુકાદો આપવામાં આવે છે, ત્યારે તે અપીલકર્તા સામે અપરાધની શોધ દાખલ કરવા માટે અનિવાર્યપણે જરૂરી અયોગ્ય અને અનામત સંતોષ પેદા કરતું નથી.સમગ્ર રેકૉર્ડ પરના પુરાવાને ધ્યાનમાં રાખીને, આ

અદાલત માટે બિનશરતી રીતે એવું માનવું શક્ય નથી કે અપીલકર્તા સામે લગાવવામાં આવેલ આરોપ વાજબી શંકાની બહાર સાબિત થયો છે.

૬૧. આ મામલાની એકંદર દ્રષ્ટિએ, અમે માનીએ છીએ કે ટ્રાયલ કોર્ટે આરોપીઓને બળાત્કારના ગુના માટે દોષિત ઠેરવવામાં ગંભીર ભૂલ કરી છે.

૬૨. પરિણામે, અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવે છે.વિવાદિત ચુકાદો અને દોષિત ઠેરવવાના આદેશ અને સજાને રદ કરવામાં આવે છે અને રદ કરવામાં આવે છે.આરોપી તમામ આરોપોમાંથી મુક્ત થઈ જાય છે.આરોપી જામીન પર હોવાથી તેનો જામીન બોન્ડ રદ કરવામાં આવે છે.

૬૩. આ તબક્કે, વિદ્વાન એપીપી શ્રી રાવલે ધ્યાન દોર્યું હતું કે ટ્રાયલ કોર્ટે બાળકના કલ્યાણ અને ઉછેર માટે પીડિતાને ૫૫૦૦૦ રૂપિયાની રકમનું વળતર આપ્યું છે.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા વળતરના આદેશને સમર્થન આપી શકાય છે.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે વળતરના આવા આદેશને રદ કરીને અલગ રાખવો હોય તો પણ પીડિતાની વાત સાંભળવી જોઈએ.

૬૪. ફોજદારી અદાલત, આરોપીની દોષિત ઠેરવતી વખતે, સીઆરપીસીની

કલમ ૩૫૭ હેઠળ ગુનાને કારણે થયેલા કોઈપણ નુકસાન અથવા ઈજા માટે વળતર આપવાનો વિવેક ધરાવે છે.

૬૫. જ્યારે કોઈ આરોપી તેની દોષિતતા સામે અપીલ કરે છે, ત્યારે સમગ્ર કેસ અપીલમાં ફરીથી ખોલવામાં આવે છે. અપીલ કોર્ટ દ્વારા નિર્દોષ જાહેર કરવાના ચુકાદાની અસર એ છે કે ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા નોંધાયેલી દોષિતતા કાયદાની નજરમાં અસ્તિત્વમાં નથી; બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો, જ્યારે દોષિત ઠેરવવામાં આવે છે, ત્યારે આવી દોષિતતામાંથી જે અસર થાય છે, એટલે કે પીડિતાને વળતરનો એવોર્ડ, તે પણ અદૃશ્ય થઈ જાય છે. જ્યારે પીડિતાને વળતર આપવામાં આવે છે, ત્યારે તે હંમેશા અપીલના અધિકારને આધિન હોય છે જે દોષિતમાં નિહિત હોય છે. વળતરની આ મંજૂરીને નિહિત અધિકાર તરીકે ગણી શકાય નહીં. આવા સંજોગોમાં, અમને શ્રી રાવલની રજૂઆત સ્વીકારવી મુશ્કેલ લાગે છે, વિદ્વાન એપીપી કે જ્યાં સુધી વળતરના આદેશની વાત છે ત્યાં સુધી આપણે પીડિતાને સાંભળવી જ જોઈએ.

૬૬. યુનિયન ઓફ ઈન્ડિયા વિરુદ્ધ જે. એન. સિન્હા, ૧૯૭૦ સર્વિસ એલઆર ૭૪૮:(એ. આઈ. આર. ૧૯૭૧ એસ. સી. ૪૦), સુપ્રીમ કોર્ટે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું:-

“જેમ કે આ અદાલતે કાઈપાક અને અન્યો વિરુદ્ધ ભારત સંઘ, ૧૯૬૯ સર્વ એલઆર ૪૪૫ માં નિરીક્ષણ કર્યું હતું:(એ. આઈ. આર. ૧૯૭૦ એસ. સી. ૧૫૦) "કુદરતી ન્યાયના નિયમોનો ઉદ્દેશ ન્યાયને સુરક્ષિત કરવાનો અથવા ન્યાયની નિષ્ફળતાને રોકવા માટે તેને નકારાત્મક રીતે મૂકવાનો છે.આ નિયમો માત્ર એવા વિસ્તારોમાં જ કામ કરી શકે છે જે માન્ય રીતે બનાવેલા કોઈપણ કાયદા હેઠળ આવતા નથી.બીજા શબ્દોમાં કહીએ તો તેઓ કાયદાનું સ્થાન લેતા નથી પરંતુ તેને પૂરક બનાવે છે.તે સાચું છે કે જો કોઈ વૈધાનિક જોગવાઈને કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતો સાથે સુસંગત રીતે વાંચી શકાય.અદાલતોએ આવું કરવું જોઈએ કારણ કે તે ધારવું આવશ્યક છે કે વિધાનસભાઓ અને વૈધાનિક સત્તાવાળાઓ સ્વાભાવિક ન્યાયના સિદ્ધાંતો અનુસાર કાર્ય કરવાનો ઇરાદો ધરાવે છે.પરંતુ જો બીજી બાજુ કોઈ વૈધાનિક જોગવાઈ ખાસ કરીને અથવા જરૂરી સૂચિતાર્થ દ્વારા કુદરતી ન્યાયના કોઈપણ અથવા તમામ સિદ્ધાંતોના અમલીકરણને બાકાત રાખે છે, તો અદાલત વિધાનસભા અથવા વૈધાનિક સત્તાના આદેશની અવગણના કરી શકે નહીં અને સંબંધિત જોગવાઈમાં કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોને વાંચી શકે નહીં.આપવામાં આવેલી શક્તિનો ઉપયોગ કુદરતી ન્યાયના કોઈપણ સિદ્ધાંતો અનુસાર થવો જોઈએ કે નહીં તે સત્તા પ્રદાન કરતી જોગવાઈના સ્પષ્ટ શબ્દો, આપવામાં આવેલી શક્તિનું સ્વરૂપ, તે કયા હેતુ માટે

આપવામાં આવે છે અને તે સત્તાઓના ઉપયોગની અસર પર આધાર રાખે છે.”

૬૭. ઉપરોક્ત ઢ્રષ્ટિકોણને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે તાંડા મેહ વિરુદ્ધ અનામલે ચેટ્ટિયાર, એ. આઈ. આર. ૧૯૩૬ રંગૂન રજૂના કેસમાં રંગૂન હાઈકોર્ટના એક નિર્ણય દ્વારા મજબૂત થયા છીએ.આપણે સંબંધિત અવલોકનો ટાંકી શકીએ છીએ:

“પ્રતિવાદી સામે અરજદાર દ્વારા મેજિસ્ટ્રેટની અદાલતમાં કલમ ૪૦૬, દંડ સંહિતા હેઠળ ગુના માટે કાર્યવાહી કરવામાં આવી હતી અને મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા તેને દોષી ઠેરવવામાં આવ્યો હતો, જેણે રૂપિયા ૧,૦૦૦ના દંડની સજા અથવા ડિફોલ્ટમાં છ મહિનાની સખત કેદની સજા ફટકારી હતી, અને કલમ ૫૪૫ (૧) (બી), ક્રિમિનલ પી. સી. હેઠળ આદેશ પાણ આવ્યો હતો, જેમાં દંડમાંથી રૂપિયા ૫૦૦ની ચૂકવણી, જો વસૂલવામાં આવે તો, વળતર તરીકે ફરિયાદીને કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો.પ્રતિવાદીએ દોષિત ઠેરવવા અને સજા સામે અપીલ કરી હતી, અને કલમ ૪૨૨, ક્રિમિનલ પી. સી. દ્વારા જરૂરી જિલ્લા મેજિસ્ટ્રેટને અપીલની સુનાવણીની યોગ્ય નોટિસ પછી, અપીલ અદાલતે શોધી કાઢ્યું હતું કે દોષિત ઠેરવી શકાતો નથી અને તેથી

મેજિસ્ટ્રેટ દ્વારા પ્રતિવાદીને આપવામાં આવેલી સજા અને સજાને રદ કરી હતી.અપીલ અદાલતના આદેશમાં અરજદાર (ફરિયાદી) ને દંડમાંથી ૫૦૦ રૂપિયા ચૂકવવા માટેના મેજિસ્ટ્રેટના આદેશનો કોઈ ઉલ્લેખ કરવામાં આવ્યો નથી, પરંતુ દોષિત ઠેરવવાનું જરૂરી પરિણામ એ સજાને રદ કરવી છે જેનું જરૂરી પરિણામ કલમ ૫૪૫ (૧) (બી), ક્રિમિનલ પી. સી. હેઠળ કરવામાં આવેલા આદેશને નાબૂદ કરવાનું છે.

અપીલ અદાલતમાં કાર્યવાહી દરમિયાન અરજદારને જે પણ નોટિસ આપવામાં આવી હતી તે જારી કરવામાં આવી ન હતી.તેથી અરજદાર વતી એવી દલીલ કરવામાં આવે છે કે, દંડમાંથી ૫૦૦ રૂપિયાની રકમની અરજદારને ચુકવણી કરવાના મેજિસ્ટ્રેટના આદેશને નાબૂદ કરવાના નિર્દોષતાના આદેશમાં સમાપ્ત થતી અપીલની સંભાવનાને ધ્યાનમાં રાખીને, જે પરિણામે અરજદારને નુકસાન પહોંચાડવાના આદેશ સમાન હશે, અપીલ અદાલતે ગેરકાયદેસર રીતે કામ કર્યું અને અગાઉ તેને (અરજી) દોષિત ઠેરવવાની અને સમર્થન કરવાની તક આપ્યા વિના નિર્દોષતાના આદેશને પસાર કર્યો.કાયદાની કોઈપણ જોગવાઈ દ્વારા આવી નોટિસની જરૂર નથી, અને કલમ ૪૨૨, ક્રિમિનલ પી. સી. દ્વારા સૂચવવામાં આવેલી અપીલની નોટિસ જારી કરવામાં ચૂકથી વિપરીત, ટ્રાયલ કોર્ટમાં ફરિયાદીને દોષિત ઠેરવવામાં આવેલી અપીલની

સુનાવણીની નોટિસ જારી કરવામાં ભૂલ, કોઈપણ રીતે ગેરકાયદેસર કહી શકાય નહીં.શું મૂળ સુનાવણીમાં ફરિયાદીને આવી અપીલની નોટિસ જારી કરવાની ભૂલ એ હકીકતના કારણોસર ગેરકાયદેસર બની જાય છે કે અપીલમાં કોર્ટ દ્વારા નિર્દોષ જાહેર કરવાના આદેશમાં કલમ ૫૪૫ (૧) (બી), ક્રિમિનલ પી. સી. હેઠળ ચુકવણી વળતર માટેના આદેશને નાબૂદ કરવાનો સમાવેશ થાય છે. મારા મતે તે નથી.જેમ કે મેં પહેલેથી જ અવલોકન કર્યું છે કે કાયદાની એવી કોઈ જોગવાઈ નથી કે જેમાં ફરિયાદીને ટ્રાયલ કોર્ટમાં અપીલની નોટિસ જારી કરવાની જરૂર હોય.સૌથી વધુ જે કહી શકાય તે એ છે કે અપીલ નિર્દોષતાના આદેશમાં સમાપ્ત થઈ શકે છે જેમાં કલમ ૫૪૫, ક્રિમિનલ પી. સી. હેઠળનો આદેશ નાબૂદ કરવાનો સમાવેશ થાય છે. મૂળ સુનાવણીમાં ફરિયાદીની તરફેણમાં, તે ઇચ્છનીય છે કે અપીલની નોટિસ તેને આપવી જોઈએ.પરંતુ આ બાબતનો આ દ્રષ્ટિકોણ એ નિવેદનને યોગ્ય ઠેરવશે નહીં કે, આવા કેસમાં આવી નોટિસ બહાર પાડવાની ભૂલને કારણે, અદાલતે ગેરકાયદેસર રીતે અથવા અધિકારક્ષેત્ર વિના કામ કર્યું છે.અરજીના સમર્થનમાં ૫૮ કેલ ૯૬૯ (૧) ના કેસ પર આધાર રાખવામાં આવ્યો છે.તે કિસ્સામાં એવું કહેવામાં આવ્યું હતું કે:

અપીલ અદાલતે, યોગ્ય વિવેકબુદ્ધિનો ઉપયોગ કરીને, ફરિયાદીને

દોષિત ઠેરવવાની અપીલની સુનાવણીની નોટિસ આપવી જોઈએ, જ્યારે કલમ ૫૪૫, ક્રિમિનલ પી. સી. હેઠળ તેની તરફેણમાં વળતરનો આદેશ આપવામાં આવ્યો હોય.

આ જાહેરાત એ દાવાને સમર્થન આપતી નથી કે આવી નોટિસ જારી કરવામાં ભૂલ કરવી એ ગેરકાયદેસર છે, મને નથી લાગતું કે વર્તમાન કેસમાં તેના પર ટિપ્પણી કરવાની જરૂર છે.હું સમજી શકતો નથી કે ટ્રાયલ કોર્ટમાં ફરિયાદી, જે કાયદાકીય રીતે, ટ્રાયલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલી દોષિતતા સામે અપીલની સુનાવણીની નોટિસ મેળવવા માટે હકદાર નથી, જ્યાં કલમ ૫૪૫ હેઠળ કોઈ વળતર આપવામાં આવતું નથી, તે અપીલની સુનાવણીની નોટિસ મેળવવા માટે હકદાર હોવો જોઈએ કારણ કે ટ્રાયલ કોર્ટે તેને દંડની સજામાંથી વળતર આપવા માટે યોગ્ય માન્યું છે.હકીકત એ છે કે ટ્રાયલ કોર્ટમાં ફરિયાદીને દોષિત ઠેરવવામાં આવેલી અપીલની નોટિસનો કોઈ અધિકાર નથી તે દર્શાવે છે કે અપીલની અદાલતમાં દોષિત ઠેરવવાનું સમર્થન કરવું એ કાઉનની ચિંતા છે, ખાનગી વકીલની નહીં.માત્ર હકીકત એ છે કે તે વળતરના આદેશમાં રસ ધરાવે છે તે મારા મતે એ અભિપ્રાયને યોગ્ય ઠેરવી શકતો નથી કે તે કલમ ૫૪૫, ક્રિમિનલ પી. સી. હેઠળના આદેશના સંદર્ભમાં નહીં પરંતુ અપીલની સુનાવણીના

સીધા સંદર્ભમાં નોટિસ આપવાનો હકદાર છે.૫૮ કલમ ૯૬૯ (૧) માં, અપીલ અદાલત દ્વારા મૂળ સુનાવણીમાં ફરિયાદીને નોટિસ જારી કરવામાં માત્ર ચૂક જ નહોતી કરવામાં આવી, પરંતુ કલમ ૪૨૨, ક્રિમિનલ પી. સી. હેઠળ નોટિસ જારી કરવામાં પણ ચૂક કરવામાં આવી હતી. કલમ ૪૨૨ હેઠળ નોટિસ જારી કરવામાં ભૂલ એ કોઈ શંકા વિના અપીલ અદાલત સમક્ષની કાર્યવાહી માટે ઘાતક છે, અને જો તે તે જીવલેણ ખામી માટે ન હોત તો મને નથી લાગતું કે વિદ્વાન ન્યાયાધીશે નિર્દોષ જાહેર કરવાના આદેશને રદ કર્યો હોત.વર્તમાન કેસમાં અપીલ કોર્ટ સમક્ષની કાર્યવાહીમાં કોઈ જીવલેણ ખામી નથી કે જેણે નિર્દોષ જાહેર કરવાનો આદેશ આપ્યો હતો અને તેથી હું માનું છું કે અપીલ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા નિર્દોષ જાહેર કરવાના આદેશ સાથે પુનરાવર્તનમાં આ કોર્ટ દ્વારા દખલગીરી માટે કોઈ પૂરતો આધાર નથી.અરજી રદ કરવામાં આવે છે.”

૬૮. આવા સંજોગોમાં, ચુકાદો અને દોષિત ઠેરવવાના આદેશને રદ કરીને રદ કરવામાં આવે અને આરોપીઓને તમામ આરોપોમાંથી મુક્ત કરવામાં આવે તો વળતરનો આદેશ પણ સમાપ્ત થઈ જશે.તે જ સમયે, ફરિયાદી માટે કાયદા અનુસાર યોગ્ય અદાલત સમક્ષ યોગ્ય કાનૂની કાર્યવાહી શરૂ કરવા માટે હંમેશા પુષ્ટું છે, જેમાં આરોપી સાથે પીડિતાના શારીરિક સંબંધમાં જન્મેલા ગેરકાયદેસર

બાળક માટે ભરણપોષણની માંગ કરવામાં આવે છે.

૬૯. જેમ જેમ આરોપીની દોષિત ઠેરવવાની અપીલને મંજૂરી આપવામાં આવી હતી, પરિણામે સજા વધારવા માટે રાજ્ય દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ નિષ્ફળ જશે અને આથી તેને ફગાવી દેવામાં આવે છે.

(જે. બી. પારડીવાલા,જે)

(એ. સી. રાવ,જે)

વિષય :

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.